פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 7-טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

היינט 8 זייטען

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 65 | Łódź, Sroda 16 marca 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, מיטוואך, ה' אדר ב' תרצ״ב | № 65

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ארעסטירט דעם פרעמיער פון מאנדזשוריען

בונטען פון די כינעזישע גארניזאנען ביי דער סאוויעטישער גרעניץ

לאנדאן, 15 (ספ. טעל.) דאס פראקלאמי־רען פון דער מאנדזשורישער אומאפהענגיגקייט איז געווארען א לאזונג צום אויסברוך פון בונטען. אין א גאנצע רייה כינעזישע גארניזאנען לענג־אויס די מזרח־כינעזישער באהן. די סיטואציע פערער־גערט זיך מיט יעדען טאג. די צובונטעוועטע אפ־טיילונגען קאנצענטרירען זיך נעבען דער סאוויעטישער גרעניץ.

די סטאציע מאנטשולי איז געווארען די הויפט־קווארטיר פון דעם צובונטעוועטען כינעזישען מי־ליטער. אין דעם ארט שיקען די יאפאנער מיל־טער אזוי, אז עס קענען זיך ענטוויקלען קאמפען אויף דער סאמער סאוויעטישער גרעניץ.

אין מוקדען ווי אויך דער נייער מאנדזשורי־שער הויפט־שטאט טשאנג־טשון האט די יאפאנישע מאכט אדורכגעפיהרט מאסען ארעסטען, צווישען אנדערע איז אויך ארעסטירט געווארען דער פרע־מיער פון דער נייער רעגירונג און דער בעל־יועץ פון געזו. קיזער פו־אי—טשענג־סיא־שע. ער ווערט בעשולדיגט אין ארגאניזירען דעם בונט. אין מערב־מאנדזשוריען איז ערקלערט געווארען בעל־לאגערונגס־צושטאנד.

שטעלונג פון אמעריקא

ניו־יארק, 15 (ספ. טעל.) די ניי־מאנדזשו־רישע רעגירונג האט זיך געווענדעט מיט א ביטע צום אמעריקאנישען אויסערן־מיניסטעריום וועגען אנערקענען די נייע רעגירונג, די אמעריקאנישע רעגירונג האט די ווענדונג נישט בעריקזיכטיגט. דער אויסערן־מיניסטער סטימסאן האט נישט פער־עפענטליכט דעם טעקסט פון דער מאנדזשורישער נאטע, כדי איהר נישט צוצוגעבען דעם כאראק־טער פון אן אפיציעלען דאקומענט.

קאמיסיע פון דער פעלקער-ליגע

לאנדאן, 15 (ספ. טעל.) די געמישטע קא־מיסיע פון דער פעלקער־ליגע איז געקומען קיין שאנכאי, וואו זי וועט בלייבען עטליכע וואכען און ערשט דאן וועט זי פערעפענטליכען אן אפי־ציעלען קאמוניקאט. דערווייל האבען די מיטגלידער פון דער קאמיסיע פארגעלעגט אונטערהאנדלונ־גען וועגען א וואפענשטילשטאנד.

מאנטאג אין אוונט איז אין ענגלישען קאנ־סולאט אין שאנכאי פארגעקומען א קאנפערענץ מיט'ן אנטייל פון די פעלקער־ליגע־דעלעגאטען און די פארשטעהער פון ענגלאנד, אמעריקא, פראנק־רייך, איטאליען, יאפאן און כינא. צו קיין פארשטענ־דיגונג איז נישט געקומען, ווייל דער פארשטעהער פון כינא האט ערקלערט, אז פאר'ן אנהויבען אונ־טערהאנדלונגען וועגען שלום, וועט יאפאן מוזען צוריקציהען איהר מיליטער פון שאנכאי.

בלוטיגע קאמפען אין אינדיען

מאכמעדאנער קעמפען מיט קינדשאלען

לאנדאן 15 (ספ. טעל.) פון פעשאוואר און אנדערע ערטער פון צפון־אינדיען קומען אן ידיעות וועגען קאמפען פון דער פאליציי מיט דער מאכמעדאנישער בעפעלקערונג.

די מאכמעדאנער זענען אנגעפאלען אויף דער פאליציי מיט קינדשאלען, בעת די אונרוהען אין פעשאוואר זענען דערהרגעט געווארען 2 ענגלישע פאליציאנטען און עטליכע זענען פערוואונדעט געווארען.

טארדיע און זאלעסקי

זענען אפגעפאהרען קיין גענף

פאריז, 15 (ספ. טעל.) נעכטען ביינאכט זענען פון פאריז אפגעפאהרען קיין גענף דער פרעמיער טארדיע און דער פוילישער אויסערן־מי־ניסטער זאלעסקי. מיט דעם זעלבען צוג זענען אויך אפגעפאהרען די מיטגלידער פון דער פראנצויזישער דעלעגאציע, וועלכע זענען געווען אין פאריז אויף דער לויה פון בריאן.

מען זוכט איהם אין דער גאנצער וועלט

און ער זיצט אין פויזען מיט 160 טויזענד זלאטעס

פויזען 15 (טעל.) דורך אנדערהאלבען יאהר האט די אויספארשונגס־מאכט געזוכט דעם געוועזענעם דירעקטאר פון דער עמעריטאל־קאסע אין פויזען עדמונד וואשילעווסקי, וועלכער האט פערשוואונדעט 160 טויזענד זלאטיס און איז דע־מאלס פערשוואונדען געווארען. דעם דירעקטאר האט מען געזוכט אין דער גאנצער וועלט, איצט האט זיך ארויסגעשטעלט, אז ער האט די גאנצע צייט געוואוינט היינטער פויזען. נעכטען איז ער ארעסטירט געווארען.

די שטאט יאסי אונטער וואסער

גרויסע פערפלייצונג אין רומעניען

ווין, 15 (ספ. טעל.) נאך א ווארימקייט פון עטליכע טעג זענען די טייכען ארום דער רומעני־שער שטאט יאסי ארויס פון די ברעגעס, פערפליי־צענדיג די דערפער און שטעטלעך. די באהן ליניע איז אין פיל ערטער פערניכטעט און די בריקען אויסגעריסען דורכ'ן וואסער, די שטאט יאסי איז איינגאנצען פערפלייצט.

בעשלוסען פון ציוניסטישען סטודענטען־צוזאמענפאהר אין עסטרייך

ווין (יט"א) די טעג איז דא געשלאסען געווארען דער 14־טער יעהרליכער צוזאמענפאהר פון יודישען סטודענטען־פערבאנד אין עסטרייך „יודעא". דער צוזאמענפאהר האט בעשלאסען צו ענדערן דעם נאמען פון פערבאנד, וואס וועט לוי־טען: „יודישע סטודענטענשאפט אין עסטרייך".

צוו. אנד. איז בעשלאסען געווארען צו שא־פען א סטיפענדי־ע צום אנדענקען פון אויבער־רא־בינער דר. חיות און צוזוטרעטען צו בויען א יו־דישע סטודענטען־היים אין ווין. דער צוזאמענ־פאהר האט פראטעסטירט געגען די בארבארישע אנפאלען אויף יודישע סטודענטען אין ווין און האט אויפגעפאדערט אלע יודישע סטודענטען ארייננצוטרעטען אין די רייהע פון זעלבסטשוץ.

דער צוזאמענפאהר האט פראטעסטירט געגען דער שטעלונג פון קאנצלער דר. מאגנעס בעת די לעצטע אינצידענטען אויף דעם ירושלים'ער אוני־ווערסיטעט. ווייטער ווערט געפאדערט צו פער־וואנדלען דעם אוניווערסיטעט אין פולען לעהר־אנשטאלט דורך שאפען אלע פאקולטעטען. דער צוזאמענפאהר פאדערט אויך צו פערוואנדלען אויך דעם חיפה'ער טעכניקום אין א הויכשול לויט'ן אייראפעאישען מוסטער.

אכטונג

לאדזער סוחרים!

אלע, וואס קומט געלד ביי די פירמעס

Józef Brylczak, Srem

Stankiewicz i Lechowski

Kościan

זאלען זיך היינט, מיטוואך, 8 אווענד מעלדען אין זייערע אייגענע אינטערעסען צו 1785

ש. דאווידאוויטש

פאמארסקא 3, אין הויף, וועש־געשעפט.

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2־טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזשער

אויף אנציגער און פאלטענס

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

נאוואמיעסקא 5, פראנט, II שטאק

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.

זונטאג און יום־טוב פון 9–1 פארם.

בעזונדערער ווארטע־זאל פאר פרויען.

G. SZCZYBUK

ul. Piotrkowska 61, tel. 24-000

SKŁAD KOMISOWY

WYROBÓW FIRMY PRZEMYSŁ WEŁNIANY

S. Barciński i Ska

Spółka Akcyjna w Łodzi

1390

Dr. Różaner

צוריקגעקעהרט

ספעציאליסט פון הויט און ווענערישע קראנק־הייטען, מענער־שוועכע און קינדערלאזיגקייט

נארוטאוויטשא 9, טעלעפאן 128-98

נעמט אן פון 8–10; 4–8 אווענד.

זונטאג פון 9 ביז 10 פריה.

ENGLISH

פאראנפאנגער און פארגעשריטענע. קאנווערסא־ציע, ליטעראטור

צו צוגענגליכע פרייזען

ערטיילט א פעהיגער פע־דאגאג. — אפערטען אין אדמיניסטר. פאר „Mir"

עכטע גוטע און כשר'ע

ווייז

צו די ביליגסטע פרייזען

צו 75 און 65 גראשען

פאר א 1/4 ליטער

צו בעקומען ביי דער לאנג־יעהריגער בעוואוסטער פירמע

„באראווין"

אינה.: מענדיל בארנשטיין, לאדז

נאוואמיעסקא 30, טעל. 210-58

די סיבות פון קרעגער'ס זעלבסטמאָרד

בעריכט פון דער אדורכגעפיהרטער אויספאָרשונג

פּאַריז, 15 (ספּ. טעל.) דער פּאָליציי־קאָמיסאַר מאַנגא האָט נעכטען פערענדיגט זיין אויספאָרשונג וועגען די אומשטענדען, וואָס האָבען געצוואונגען דעם שוועבעלען־קעניג איוואַר קרעגער צו בעגעהען זעלבסטמאָרד.

סוף חודש מערץ האָט קרעגער געדאַרפט אויסצאָהלען 120 מיליאָן שוועדישע קראָנען, ער איז מיט עטליכע וואָכען צוריק אַוועקגעפאָהרען קיין ניו־יאָרק, כדי צו בעקומען דאָס געלד. צוריקקומענדיג קיין פראַנקרייך האָט ער נאָך געוואַרט אויף ידיעות, וועלכע וואָלטען געקענט פערלייכטערען זיין לאַגע. ער האָט געמיינט, אַז ער וועט קענען אַרויסבעקומען געלד אין בערלין, וויען, אַמסטערדאַם, פּאַריז און שווייץ. שבת האָט געזאָלט פאָרקומען אַ קאָנפערענץ פון ענגלישע, פראַנצויזישע און שוועדישע באַנקירען, וועלכע האָבען געדאַרפט געבען פינאַנציעלע הילף קרעגער'ען.

אין פּאַריז האָט זיך קרעגער דערוואוסט, אַז פון דעם אַלעם איז גאָרנישט געוואָרען. דעם קריטישען טאָג האָט קרעגער נאָך גערעדט מיט דעם דירעקטאָר פון איינע פון די גרעסטע שוועדישע קרעדיט־אינסטיטוציעס. בעת דעם געשפּרעך האָט זיך קרעגער אָריענטירט, אַז אויך פון דאַנען וועט ער נישט בעקומען קיין הילף. די שוועדישע באַנק האָט אויך נישט געוואָלט פּראָלאָנגירען די 120 מיליאָן קראָן, וועלכע האָבען בעדאַרפט געצאָהלט ווערען דעם 31. מערץ.

קרעגער האָט געזעהען, אַז ער איז פערלוירען און זיך געשאָסען אין האַרץ אַריין.

קרעגערס טויטער קערפּער איז באַלזאַמירט געוואָרען און זיין יונגערער ברודער פיהרט איהם איבער קיין שוועדען.

היטלער בעקומען א נערווען־ערשיטערונגען

בערלין, 15 (ספּ. טעל.) די ראַדיאָ־אַגענטור „פּרעסע־דינסט" מעלדעט, אַז היטלער האָט בעקומען אַ נערווען־ערשיטערונג. געבעלס איז אַרויסגערופען געוואָרען קיין מינכען.

איטאַליענישער רעדאקטאר

פערשווענדעט 2 מיליאָן ליר

רוים, 15 (ספּ. טעל.) ס'איז אַרעסטירט געוואָרען דער געוועזענער הויפּט־רעדאַקטאָר פון „קאָריער איטאַליאַנא", פיליפּיני, אונטערן חשד, אַז ער האָט פערשווענדעט 2 מיליאָן ליר פון אַ געוויסער פירמע.

שטרייק אין שפּאַנישן מאראקא

פּאַריז, 15 (ספּ. טעל.) אין מעלולו (שפּאַניש מאַראָקאָ) האָבען די אנארכיסטישע סינדיקאַטען פּראָקלאַמירט א שטרייק. היינט איז פון פּאָרט יִשט אָפּגעגאַנגען קיין איין שיף.

טראצקי בעקומען די ערלויבניש

צו קומען קיין טשעכאסלאוואקיי

וויען, 15 (ספּ. טעל.) נאָך לאַנגע בעמיהונגען האָט טראָצקי בעקומען די איינפאָהר־וויזע קיין טשעכיען אויף 3 חדשים. טראָצקי וועט די דאָזיגע צייט זיך געפינען אין איינעם פון די טשעכישע קור־ערטער.

די פאַמיליע פון טראָצקין האָט נישט בעקומען קיין וויזעס.

די עולי־רגל־בעוועגונג קיין א"י

פיל טוריסטען פאָהרען פון אמעריקא

ניו־יאָרק, (יט"א) די „הסתדרות בני א"י" (פערבאַנד פון ארץ־ישראל־יודען אין אַמעריקא) אָרגאַניזירט אַ גרויסען עולי־רגל־טור אויף פסח קיין ארץ־ישראל. די טוריסטען וועלען דורכמאַכען די רייזע אויף דער ריזיגער טראַנסאַטלאַנטישער שיף „איראַפּא", וועלכע פאָהרט אָפּ פון ניו־יאָרק דעם 2־טען אַפּריל.

ווי מען זעהט פאָר, וועט זיך אין דער עקסקורסיע בעטייליגען אַ בעדייטענדע צאָהל אַמעריקאַנער יודען.

פראַנקפורט, (יט"א) די ארץ־ישראל־צענט

ראַלע פון „אַגודת ישראל" האָט אָרגאַניזירט אַן עקסקורסיע קיין ארץ־ישראל אין די ראַהמען פון דער „אדר־אַקציע", וואָס איז שוין אָפּגעפאָהרען קיין טריעסט. אין דער עקסקורסיע בעטייליגען זיך 46 פערזאָן פון דייטשלאַנד, טשעכאָסלאָוואַקיי, אונגאַרן, בעלגיען און פּוילען. עס ווערט געפּלאַנט נאָך אַ צווייטע פסח־עקסקורסיע.

עס ווערט געפּלאַנט צו גרינדען אַן אַגודיסטישען אינפאָרמאַציאָנס־ביוראָ פאַר עמיגראַנטען פון מיטעלשטאַנד.

דאנקזאגונג

זעהר ג' הערען!

זייט מעהרערע יאָהרען, ווי איך לייד אויף רעוומאַטיזם, וואָס כ'האָב זיך ערוואָרבען אין די צייט פון דער וועלט־מלחמה, דינענדיג 13 יאָהר אין דער לאָדזער מלוכה־פּאָליציי, בין איך צום איבערגען געוואָרען דערהדיקט. כ'האָב געטראַכט, אַז עס איז שוין נישטאָ מעהר קיין רעטונג פאַר מיר, וויל כ'האָב אויסגענוצט אַלע מיטלען און עצות.

לעזענדיג אַ שטאָטישע צייטונג האָב איך געפונען אַן אַנאָנס פון אַ געוויסען מיטעל „טאָגאַל", וואָס זאָל זיין אַ ראַדיקאַל מיטעל צום רעוומאַטיזם, און מיט אַ שוואַכען גלויבען האָב איך געקויפט אַ שאַכטעל „טאָגאַל", און דאַן אַ צווייטעס, איך האָב שפּעטער געפיהלט אַ בעסערונג. זעהענדיג, אַז דאָס איז דאָס איינציגע אידעאַלע מיטעל, האָב איך געקויפט נאָך 2 שאַכטלען, היינט פיהל איך זיך שוין פולקאָם געזונד. כ'האָב נישט קיין ווערטער אויסצודריקען מיין דאַנק פאַר די זעהר ב' הערען פאַר זייער אידעאַל נישט פערטרעטענדיג מיטעל געגען רעוומאַטיזם. יעדערען, וואָס ליידט אויף רעוומאַטיזם עמפפעהל איך אָהן וואַקלעניש נאָר „טאָגאַל".

מיט אַכטונג

יאַן ראַיעווסקי, לאָדז, וויסאָקאַ 33

אויפגעריסן 4 אמוניציע־לאַגערן

קאַנטאָן, 15 (ספּ. טעל.) דאָ האָבען אויפגעריסען 4 אמוניציע־לאַגערן. דער אויפרייס האָט געמאַכט דעם איינדרוק פון אַן ערד־ציטערניש

טוריסטען־גרופּע צו דער תל־אביב'ער אויסשטעלונג

שיקט אַ גרוס צו אלע פּוילישע יודען

וואַרשאַ 15 (יט"א טעלעפאָניש) דער רעפּרעזענטאַנט פון דער יוד. אגענץ לעאָן לעוויטע, וועלכער שטעהט בראש פון דער טוריסטען־גרופּע, וואָס איז אַרויסגעפאָהרען צו דער תל אביב'ער אויסשטעלונג, האָט צוגעשיקט פון קאָנסטאַנטינאָפּאָל אַ טעלעגראַמע, אַז אלע טוריסטען זענען בשלום אדורכגעפאָהרען די דאַרדאַנעלען, און שיקען אַ גרוס פאַר אלע פּוילישע יודען.

צאָהל ארבייטסלאָזע אין פּוילען

וואַרשאַ 15 (טעל.) די צאָהל רעגיסטרירטע ארבייטסלאָזע אויפן געביט פון דער גאַנצער מלוכה האָט בעטראָפען דעם 12 מערץ 252868 פערזאָן. אין פערהעלטניש צו אַ פריהערדיגער וואָך איז די ארבייטסלאָזיגקייט געשטיגען מיט 3597.

געפּלאַנט אַן אַטענטאַט אויף ברינינג'ן

בערלין, 15 (ספּ. טעל.) דער היטלעראָווייען געבעלס האָט מיטגעטיילט דעם מיניסטאָרען־ראַט, אַז אַ געוויסע אָפּאָזיציאָנעלע גרופּע גרייט צו אַן אַטענטאַט אויף ברינינגען. געבעלס האָט פאָרגעלעגט אַנצונעהמען פאָרזיכטיגקייטס־מיטלען.

מאַראַלישע ענטוואָפנונג

הענדערסאָן וועגן פּוילישן פאָרשלאָג

גענף, 15 (ספּ. טעל.) אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער פּאָליטישער קאָמיסיע אויף דער ענטוואָפנונגס־קאָנפערענץ האָט הענדערסאָן פאָרגעלעגט צו שטעלען אויף דדער טאָג־אָרדנונג די פראַגע פון מאָראַלישער ענטוואָפנונג, וואָס איז פאָרגעלעגט געוואָרען דורך פּוילען. דעם פאָרשלאַג האָט בעגרינדעט דער פּוילישער פאָרשטעהער שומלאַקאָווסקי.

פּויערים זיך אריינגעריסען אין דעם גוט

פון נעוועזענעם שפּאַנישן קעניג אלפאָנס

מאַדריד, 15 (ספּ. טעל.) נעכטען האָבען עטליכע הונדערט פּויערים זיך אריינגעריסען אין דעם גוט וואָס האָט פריוואַט געהערט צום געוועזענעם קעניג אלפאָנס, זיי האָבען פערנומען אלע בנינים און אָנגעהויבען צו באַאַרבייטען די ערד.

פון מאַדריד איז אַרויסגעשיקט געוואָרען זשאַנדאַרמעריע, וועלכע האָט געצוואונגען די אָקופּאַנטען צו פערלאָזען דאָס גוט. די פּויערים האָבען געשטעלט אַ ווידערשטאַנד און עטליכע פערזאָן זענען פערוואונדעט געוואָרען.

נעכטיגע זיצונג פון סענאַט

וואַרשאַ, 15 (טעלעפאָניש) אויף דער נעכטיגער זיצונג פון סענאַט זענען אָהן ענדערונג אָנגענומען געוואָרען אַ גאַנצע רייהע געזעץ־פּראָיעקטען, וועלכע זענען שוין אָנגענומען געוואָרען דורכ'ן סיים.

די געגנער פון אלקאהאל

האָבען נעזיגט אין אמעריקא

ניו־יאָרק, 15 (ספּ. טעל.) אין וואַשינגטאָן איז נעכטען פאָרגעקומען אַ גרויסע דעבאַטע איבערן פּראָיעקט וועגען געבען די בעזונדערע שטאַטען דאָס רעכט אַליין צו ערלעדיגען די פּראָהיביציע־פּראַגע.

ווען דער דאָזיגער פאָרשלאַג וואָלט אָנגענומען געוואָרען וואָלט אריינגעטרעטען אַ כאַאָס אין די אַמעריקאַנער בעציהונגען, ווייל יעדער שטאַאַט וואָלט געקענט נאָרמירען די אלקאָהאָל־פּראַגע לויט'ן אייגענעם איינזעהען.

נאָך אַ לאַנגער דעבאַטע האָט דער פּאַרלאַמענט מיט 227 שטימען געגען 187 דעם פאָרשלאָג אָפּגעוואָרפען.

נעמיראָווער־וואלד פון קרן־קימת

בוקאַרעשט. (יט"א) אויף דעם גרויסען באַנקעט, וואָס איז איינגעאָרדענט געוואָרען דורך דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין אַלט רומעניען לכבוד דעם 60־יעהריגען יובילעאום פון ראַבינער ד"ר נעמיראָווער איז בעשלאָסען געוואָרען צו פלאַנצען אַ נעמיראָווער־וואַלד פון קרן־קימת אין ארץ־ישראל.

ארעסטירט דעם יודען־העצער קאנסטאנטין דאנילא

בוקאַרעשט. (יט"א) אין אָריאַדעאַ מאַרע איז אַרעסטירט געוואָרען דער פיהרער פון דער „אייזערנער גוואַרדיע" און בעקאַנטער יודען־העצער קאָנסטאַנטין דאַנילאָ. דאַנילאָ איז אַרעסטירט געוואָרען פאַר אויספיהרען אַן אָנפאַל אויף דעם זאַראַניסטישען טורעם אין מאַרמאַראָש אונדערקאַ קוזאַ.

יוגאסלאווישער מיניסטער

וועגען רעליגיעזער טאָלעראַנץ

בעלגראַד (יט"א) בעת דער בודזשעט־דעבאַטע אין יוגאָסלאַווישען פּאַרלאַמענט האָט דער יוסטיץ־מיניסטער באַזאַ מאַקסימאָוויטש מיטגעטיילט, אַז די רעגירונג וועט אין קורצען אריינטראָגען אין פּאַרלאַמענט אַן „אינטערקאָנפעסיאָנעלען געזעץ", וואָס וועט רעגולירען די אנגעלעגענהייטען פון די בעזונדערע רעליגיעס. דער מיניסטער האָט דערביי בעטאָנט, אַז אַלע רעליגיעס געניסען אין יוגאָסלאַוויען פון גלייכבערעכטיגונג און פולער טאָלעראַנץ.

רעגירונגס־הילף פאר די יודישע געליטענע

פון די יוני־עקסצעסען אין סאַלאָניקי

סאַלאָניקי (יט"א) די גריכישע רעגירונג האָט אַסיגנירט 550.000 דראַהם אַלס אונטערשטיצונג פאַר דער יודישער בעפעלקערונג אין דעם קוואַרטאַל קאַמפּבעל אין סאַלאָניקי, וואָס איז רואינירט געוואָרען בעת די אַנטי־יודישע אונרוהען אין יוני 1931.

די נויט צווישען דער יודישער בעפעלקערונג אין סאַלאָניקי, וואָס איז שווער געטראָפען דורכ'ן קריזיס, איז זעהר גרויס.

דער „תרבות"־בנין בעדראָהט מיט א סעקוועסטער

סאַרנע, (יט"א) די היגע קראַנקען־קאַסע האָט געלעגט א סעקוועסטער אויפ'ן אָרטיגען תרבות בנין פאַר א חוב פון 6 טויזענד זל. אַזוי דאָס עס שטעהט פאַר איגניכעו, אַז דער בנין זאָל ליציטירט ווערען. דער „תרבות"־קאָמיטעט איז צוגעטרעטען צו א רעטונגס־אַקציע, כדי נישט צו דערלאָזען, אַז 300 קינדער, וואָס בעזוכען די „תרבות"־שול, זאָלען בלייבען אויף דער גאַס.

יודען אין דער לעמבערגער אדוואקאטען־קאמער

לעמבערג, (יט"א) לעצטענס זענען דאָ פאָרגעקומען וואַהלען אין דער אדוואָקאַטען קאַמער. אין ראַט זענען געוועהלט געוואָרען פיל יודישע אַדוואָקאַטען צווישען זיי דר. מ. רינגעל און דר. זאָמערשטיין אַלס וויצע.

„אינטערנאציאנאל סטודענט סערוויס"

און די לאַגע פון דער יודישער סטודענטענשאַפט

פּאַריז. (יט"א) דאָ איז פאָרגעקומען א זיצונג פון דער עקזעקוטיווע פון אינטערנאַציאָנאַל סטודענט סערוויס", אין וועלכער עס האָט זיך בעטייליגט אויך דער פאָרשטעהער פון וועלט־פערבאַנד פון יודישע סטודענטען אַלעקסאַנדער מייך.

ה' מייך האָט אויף דער זיצונג געשילדערט די לאַגע פון די יודישע סטודענטען אין פערשידענע לענדער און האָט אַרומגערעדט די לעצטענס פאָרגעקומענע אנטיסעמיטישע אונרוהען. די עקזעקוטיווע האָט בעאויפטראַגט ה' דזשעמס מאַרקעס אויספיהרליך צו בעהאַנדלען דעם ענין און אויסאַרבייטען ענטשפּרעכענדע פאָרשלאַגען צו דער נעכסטער סעסיע פון דער עקזעקוטיווע, וואָס וועט פאָרקומען סוף יולי ה. י. אין ברין פאַר דעם יעהרליכען צוזאַמענפאָהר פון „אינטערנאַציאָנאַל סטודענט סערוויס".

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאַן.

בין פרייטאָג ווערט נישט געשפּילט.

אווענד־פרייזען: פון 90 גר. ביז 2.60 זל. | בייטאָג־פרייזען: פון 60 גר. ביז 1.60 זל.

פרייטאָג, דעם 18 ר.ח. 3־טע און לעצטע פרעמיערע

פון דזשעק רעכטצייט

דאָס לעצטע! דאָס שענסטע! דאָס בעסטע!

דער פריילכער פון אלע פריילכע!

דער ליבסטער פון אלע ליבע!

דער שענסטער פון אלע שעהנע

דזשעק רעכטצייט

אין זיין גרויסער סוקצעס־אָפּערעטע — מאָטאָ: מוזיק! געזאַנג! טענץ!

„דער פריילכער ציגיינער"

אין 3 אַקטען פון ס. וואָלף, מוזיק רעזשי דזשעק רעכצייט

מיט אָנטייל פון דער גוט־בעליבטער אַרטיסטין־זינגערין יוכבד זילבערג.

נייע דעקאָראַציעס / ספּעציעלער אָרקעסטער / נייע אויסשטאַטונג

אַלע אַרטיסטען און שיינע אינטערעסאַנטע ראָלען.

שבת בייטאָג, 4 נאָכמ. צו יעדען בילעט 1 קינד פריי

איציקל גנב

מיט דזשעק רעכטצייט אין דער טיטול־ראָל

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

„נייער פאלקסבלאט"

די וואהלען אין דייטשלאנד

די פרעזידענטען־וואהלען אין דייטשלאנד האָבען נישט געגעבען קיין ענטגילטיגען רעזולטאט און וועלען מוזען פאָרקומען נאָכאַמאָל. לויט דער דייטשער קאָנסטיטוציע געהט דורך אין ערשטען טור פון די וואַהלען דער קאַנדידאַט, וועלכער בעקומט אַן־אַבסאָלוטע מעהרהייט. פון דער צאָהל גילטיג אָפּגעגעבענע שטימען (ד. ה. מעהר ווי אַ העלפט) דאַגעגען אויב קיינער פון די קאַנדידאַטען בעקומט נישט אַזאַ מעהרהייט, קומען די וואַהלען פאָר נאָכאַמאָל און געוועהלט ווערט דער קאַנדידאַט, וועלכער בעקומט אַ געוועהנליכע מעהרהייט. ביי די זונטאגדיגע וואַהלען האָט קיינער פון די קאַנדידאַטען קיין אַבסאָלוטע מעהרהייט נישט בעקומען. הינדענבורג האָט געקריגען אַ קנאַפּע העלפט פון אַלע אָפּגעגעבענע שטימען, אָבער איהם האָט געפעהלט אַ קלייניגקייט און ער איז דערווייל נישט געוועהלט.

עס איז איצט קיין ספק נישט, אַז אין צווייטען טור וועט הינדענבורג אַרויס אַ זיגער, עס זענען געווען ספקות, צי דער אַלטער פעלדמאַרשאַל וועט אַרויסשטעלען זיין קאַנדידאַטור צום צווייטען מאָל, אויב ער וועט אין ערשטען טור נישט בעקומען די אַבסאָלוטע מעהרהייט. די ידיעות, וואָס קומען איצט אָן פון בערלין זאָגען, אַז הינדענבורג וועט זיין קאַנדידאַטור נישט צוריקציהען. און דאָס איז נאַטירליך, דער אַלטער פרעזידענט, אויף וויפיל ער האָט צוליב אַ רייהע אויסערסט ערנסטע מאָטיווען איינגעשטימט צו קאַנדידירען צום ערשטען מאָל, און האָט דערמיט ערפילט דעם וואונש פון גרעסטען טייל פון דער דייטשער בעפעלקערונג, קאָן און טאָר זיך איצט נישט צוריקציהען, ווען עס האַנדעלט זיך וועגען אַ קלייניגקייט פון אַ הונדערט אָדער העכער הונדערט טויזענט שטימען, וועלכע קאָנען בעטראַכט ווערען ביים אַנטייל פון מיליאָנען וואַהלבערעכטיגטע פאַר אַ ריינעם צופאַל.

הינדענבורג וועט אַלזאָ קאַנדידירען אויך ביים צווייטען טור פון די פרעזידענטען־וואַהלען און וועט זיכער אַרויס אַלס זיגער. צו די שטימען, וועלכע ער האָט איצט בעקומען, וועלען צוקומען אַ טייל שטימען פון דיסטעלבערגן (שטאַהלהעלם), מעגליך, אַז ער וועט איצט בעקומען אויך אַ טייל שטימען פון די קאָמוניסטען, בפרט אויב דאָרט וועט געגעבען ווערען דער לאָזונג פון שטימען פאַר היטלערן, (אַוועלכע טענדענצען זענען צווישען די קאָמוניסטען פערהאַן. דאָרט בעטראַכט מען אַלע דריי קאַנדידאַטען, סיי היטלערן, סיי דיסטערבערגן, סיי הינדענבורגן פאַר פאַשיסטישע קאַנדידאַטורען, און אויב שוין שטימען פאַר אַ פאַשיסט, דאַן פאַר אַ ריינבלוטיגען פון טיפּ היטלער, ביי וועלכען מען ווייס, אַז מען האָט פאַר זיך אַן־אָפענעם און בלוטיגען שונא. נישט אומעטום אין דער קאָמוניסטישער פאַרטיי טיילט מען אָבער דעם דאָזיגען בליק).

נאָר אויב די זונטאגדיגע וואַהלען האָבען נישט געגעבען קיין ענטגילטיגען רעזולטאַט בנוגע דער פערזאָן פון קינפטיגען פרעזידענט, זענען זיי אָבער בולט און קלאָר בנוגע די כוחות־פערהעלטעניסען אין איצטיגען דייטשלאַנד. אַרום הינדענבורגן האָבען זיך קאָנצענטרירט די גאַנצע אַזוי גערופענע דייטשע דעמאָקראַטיע, אַלע מעסיגע עלעמענטען, זיי האָבען אָנגעצויגען כמעט אַ העלפט פון אַלע שטימען, אָבער נישט מעהר די איבריגע שטימען האָבען בעקומען די עלעמענטען, וועלכע ווילען ענדערען די אָרדנונג אין דייטשלאַנד, די קאָמוניסטען, וועלכע האָבען זייער אויסגעשפּראָכענעם פּראָגראַם און מוסטער פון דיקטאַטורישער מלוכה־אָרדנונג און די היטלעראַנצעס, וועלכע האָבען אייגענטליך קיין קלאָרען פּראָגראַם נישט און וועמענס פּראָגראַם איז האָס צו אַלע און צו אַלעמען.

עס איז לחלוטין פאַלש די מיינונג, אַז דעם רעזולטאַט פון די וואַהלען קאָן מען בעטראַכטען אַלס פולען נצחון פון געזונדען פערשטאַנד, אַז דער פאַקט, וואָס היטלער האָט נישט בעקומען קיין מעהרהייט און איז נישט געוועהלט געוואָרען אַלס פרעזידענט. קאָן זיין בערוהיגענד פאַר דער וועלט. היטלער האָט שוין אָפּגעהאַלטען אַ געוואַלדיגען זיג. ער האָט אין פערגלייך מיט די לעצטע וואַהלען צום רייכסטאַג פערגרעסערט זיין בעזיץ כמעט אויף אַ העלפט. און ווען מיר זאָלען אַפילו אָננעהמען, אַז אַ בעדייטענדער טייל שטימען, וועלכע ער האָט בעקומען, זענען צופעליגע, אַז אַ גרויסער טייל שטאַמט פון המון, וואָס לאָזט זיך פערפיהרען פון קבאַלענדיגע און פראַלענדיגע לאָזונגען, איז אָבער דאָך אַ פאַקט און אַ הערשרעקענדיגער פאַקט, וואָס דרייסיג פּראָצענט וועהלער אין דייטשלאַנד האָבען אָפּגעגעבען זייערע שטימען פאַר אַ פּאָליטישען היסטעריקער מיט אַ פּראָגראַם פון אויסראָטונג און פערניכטונג, פאַר אַ פּאָליטישען אוואַנטוריסט, וואָס איז גרייט אנצוצינדען דייטשלאַנד און דערמיט גאַנץ איירופּע פון אַלע פיר עקען.

די יודען האָבען בעזונדערס אַ קנאַפּען גרונד צו זיין צופרידען פון וואַהל־אויסגאַנג, דער זיג פון הינדענבורגען וועט ברענגען אַן־ענטשפּאַנונג. די דירעקטע געפאַהר, וואָס דראָהט דער יודישער בעפעלקערונג אין דייטשלאַנד מצד היטלערן, וועט צייטווייליג אָפּגעווענדעט ווערען, אָבער אינגאַנצען אָפּגעשאַפט ווערט זי נישט. היטלערס קראַפט איז געוואַקסען. עס וועט דערמיט וואַקסען זיין חוצפה און דראַנג צו דער מאַכט. און וואָס נעהנטער היט לער און זיינע האָרדעס שטעהען צום רודער פון דער רעגירונג, אַלץ פינסטערער ווערען די פּערספּעקטיווען פאַר דער נאָרמאַלער ענטוויקלונג פון די אַלגעמיינע געשעהענישען און ספּעציעל די פּערספּעקטיווען פאַר די יודען אין דייטשלאַנד.

פ. פ. ס.

דער איינזאמסטער מענש אויף דער וועלט

דער פינאַנצען-פּאָטענטאַט איוואַר קרעגער, וואָס איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד

די פינאַנציעלע קריזען אין דער גאַנצער וועלט, די בערזעס אין אַלע לענדער געפינען זיך אונטער׳ן קאָלאָסאַלען איינדרוק, וועלכען עס האָט געמאַכט דער זעלבסטמאָרד פון שוועדישען זאַפּאַל־קעס־קעניג און מיליאַרדער איוואַר קרעגער. אין שוועדען, וואו עס האָט זיך געפונען די צענטראַלע פון דעם ריזיגען קרעגער־קאָנצערן, האָט די רעגירונג געמוזט אָננעהמען ספּעציעלע מיטלען, כדי נישט צו דערלאָזען צו אַן־אמת׳ען פינאַנציעלען קראַך צוליב דעם טויט פון „קעניג". אין אנדערע לענדער וואַקלען זיך ריזיגע אונטערנעהמונגען, וואָס זענען געווען פערבונדען מיט די געשעפטען פון פערשטאָרבענעם. עס איז קיין וואונדער נישט, וואָס די פּרעסע פון דער גאַנצער וועלט איז איצט פערנומען מיט דעם געהיימניספולען מענש, וועגען וועלכען מען ווייסט אייגענטליך גאַנץ ווייניג. קרעגער האָט געהערשט איבער אַ וועלט, אָבער געטוין האָט ער דאָס אַהו פּראַל און ליאַרעם, דיסקרעט און זיין אייגענע פּערזאָן, זיין אייגענע אינדיווידואַליטעט איז געווען בעהאַלטען פאַר פרעמדע בליקן.

קרעגער איז אין דער ערשטער רייהע געווען קעניג פון דער שוועבעלעך־אינדוסטריע. אָט די אינדוסטריע איז געווען כמעט אויסשליסליך אין זיינע הענד. פון דאָזיגען טראָן האָט ער דיקטירט בעדינגונגען לענדער און רעגירונגען. כמעט אַלע לענדער פון צענטראַל־איירופּע זענען פינאַנציעל געווען אָפּהענגיג פון קרעגערן, ווייל ער פלעגט ערטיילען הלוואות די רעגירונגען אויפ׳ן חשבון פון די שוועבעלעך־מאָנאָפּאָלען, אויסנעמענדיג זיך דערביי די בעסטע און גינסטיגסטע בעדינגונגען. דער קאָנצערן פון קרעגערן האָט אַרומגענומען העכער דרייסיג לענדער.

אָבער די שוועבעלעך־אינדוסטריע איז פאַר איהם געווען צו ווייניג. ער האָט זיך גענומען צו דער בעהערשונג פון אַ רייהע אַנדערע אינדוסטריעס: אייזען, פּאַפּיר, טעלעפאָנען. עס זענען געווען צייטען, ווען קרעגער האָט געטרוימט וועגען אַ וועלט־טראַסט פון די טעלעפאָנען. דער קריזיס, וואָס הערשט אין דער גאַנצער וועלט, האָט אָנגעהויבען ביסלעכווייז אונטערצורייסען די פונדאַמענטען פון קרעגערס פינאַנציעלער מאַכט.

אַ גרויסען קלאַפּ האָט איהם דערלאַנגט די סאָוויעטען־רעגירונג דורכ׳ן פערבאָט אַרויסצופיהרען פון רוסלאַנד דאָס האָלץ, וואָס ווערט געוועהנליך בענוצט פאַר דער פּראָדוקציע פון שוועבעלעך. דאָס פאַלען פון ענגלישען פונט, וואָס האָט זיך ווי בעוואוסט, שווער אָפּגערופען אויף דער פינאַנציעלער לאַגע פון די סקאַנדינאַווישע לענדער. האָט געגעבען קרעגער׳ן אַ טויט־קלאַפּ. ער איז געפאָהרען קיין אַמעריקע מיט דער האָפנונג, אַז דאָרט אין דעם לאַנד, מיט וועלכען ער איז געווען צום ענגסטען פערבונדען, וועט איהם געלינגען צו ראַטעווען דעם פינאַנציעלען מצב פון זיינע ריזיגע אונטערנעהמונגען. אָבער ער איז פון דאָרט צוריקגעקומען מיט ליידיגע הענד.

קרעגער איז געווען איינגאַנצען אַן־איינזאַמער מענש. ער האָט נישט געהאַט קיין פרוי, קיין קינדער, קיין פריינד, ער האָט געלעבט פולקאָם אָפּגעזונדערט און איינזאַם. קיינער האָט איהם אייגענטליך נישט געקענט, און קיינער וועט איהם איצט נישט בעוויינען.

אינטערעסאַנט איז, אַז קרעגער׳ס טראַגישען טויט האָט פּראָגנאָזירט אין איינעם פון זיינע ביכער דער רוסישער שרייבער איליא ערענבורג. דאָרט ווערט קרעגער אַרויסגעפיהרט אונטער דעם נאָמען אָלסאָן. דאָס איז אַ מענש, וועלכער לעבט אין דער וועלט פון אַבסטראַקציעס. דאָס איז אַ ליבעדיגער בר מנן, וועלכער פערשפּרייט ארום זיך אַן־אטמאָספערע פון פוילען און פון טויט. די וועלט בוקט זיך פאַר איהם, פאַר זיין מאַכט, אָבער אַלע האָבען איהם פיינד. אַ פרוי, וועלכע פּרובט זיך צו איהם דערנעהנטערען. אַנטלויפט, ווייטאגדיג נאָהענט צו וואָהנזין. צווישען אָלסאָנ׳ען און אַן־אַנדערען פּאָטענטאַט פון דער אינדוסטריע, אַ יוד, וועלכער שטאַמט פון וויטעבסק, קומט פאָר אַ שרעקליכער קאַמף פאַר דער הערשאַפט. און אָלסאָן — קרעגער ווערט אין דעם קאַמף דערפיהרט צו זעלבסטמאָרד.

אָט אַזוי האָט די וויזיע פון דיכטער פולשטענדיג פּראָגנאָזירט דעם סוף פון געהיימניספולען מענש, וועלכער האָט געהאַט אין זיין האַנד מלוכות און רעגירונגען.

דער יודישער גענעראַל פון כינע

וואָס עס דערצעהלט וועגען איהם אַן־ענגלישע צייטונג

עס איז שוין געווען איבערגעגעבען, אַז אין דער כינעזישער אַרמעע איז פערהאַן אַ יודישען גענעראַל משה כהן, וועלכער שפּילט זעהר אַן־אַנגעזעהענע ראָלע אין דער כינעזישער אַרמעע, אַז דאָס איז טאַקע אַן־אמתער פאַקט זעהט מען פון דער אָנגעזעהענער ענגלישער צייטונג „דיילי מייל" און פון דער בעשרייבונג פון בעקאַנטען יודישען סופר ס. יאַקאָבי, וועלכער האָט אַרומגערייזט כינע אין די אינטערעסען פון „אָרט" און „אָזע".

„דיילי מייל" דערצעהלט, אַז דער יודישער גענעראַל אין דער כינעזישער אַרמעע הייסט משה אברהם כהן. ער איז געבוירען געוואָרען אין איסט־ענד פון לאָנדאָן מיט אַן־ערך 40 יאָהר צוריק. ער האָט אַ ברודער, וועלכער וואוינט איצט אין מאַנטשעסטער, און אָט וואָס די קרובים כהנס דערצעהלען:

גענעראַל כהן איז אַן־אָנגעזעהענער פינאַנסיסט און דיפּלאָמאַט אין כינע. זיינע עלטערען גלויבען, אַז ער איז דער קינפטיגער פרעזידענט פון כינע. ער איז דער פיהרער פון דער כינעזישער 19־טער אַרמעע, וואָס האָט איצט געשפּילט אַזאַ גרויסע ראָלע אין שאַנכאַי.

גענעראַל כהן שרייבט זיך אָפט דורך מיט זיינע עלטערען אין מאַנטשעסטער. אין זיינע בריף ער קלערט ער, אַז ער האָט אַ הייסע האָפנונג, אַז אין אַ שעהנעם טאָג וועט איהם געלונגען צו שאַפען אַ פעראייניגטע כינע, וואָס זאָל האָבען אַזאַ רעגירונג, ווי די מערב־אימפּעריעס.

וועגען זיין מערקווירדיגער קאַריערע דערצעהלען זיי: בעת ער איז געווען אין קאַנאַדע האָט ער זיך בעפריינדעט מיט כינעזישע איינוואוינער, ער איז געוואָרען זייער ראַט־געבער. ווען די וועלט־מלחמה איז אויסגעבראָכען, האָט משה כהן אָרגאַניזירט אַ כינעזישען אַרבייטער־באַטאַליאָן, וואָס איז געשיקט געוואָרען קיין פראַנקרייך. ער איז אויך געקומען אין בעריהרונג מיט כינעזישע בעאַמטע און ער איז געוואָרען אַ מיטגליד פון אַ שטאַרקער געהיימער כינעזישער אָרגאַניזאַציע.

משה כהן איז נאָך דער מלחמה געפאָהרען קיין כינע און דורך זיינע פינאַנציעלע און אָרגאַניזאַטאָרישע פעהיגקייטען אָנגעהויבען שפּילען אַ גרויסע ראָלע אין דער כינעזישער נאַציאָנאַלער בעוועגונג.

ער האָט געהאָלפען איין מאָל דעם פערשטאָרבענעם כינעזישען פיהרער סון־יאַט־סען זיך צו ראַטעווען פון אַ געפאַהר און ער איז דאַן זיינער אַ הויפּט־מיטאַרבייטער. ער איז אויך געוואָרען דער פּערזענליכער ראַט־געבער פון סאַן פאַו, סון־יאַט־סענס זוהן, וועלכער האָט אָנגעפיהרט מיט דער כינעזישער עקאָנאָמישער קאָמיסיע, וואָס איז געקומען אין 1928 קיין ענגלאַנד. אַ דאַנק דעם גענעראַל משה כהן האָט כינע געמאַכט פיל בעשטעלונגען אין ענגלאַנד.

ס. יאַקאָבי דערצעהלט, אַז בעת ער איז געווען אין כינע אין די אינטערעסען פון די יודישע געזעלשאַפטען „אָרט", „אָזע" און „עמיגדירעקט" האָט ער בעקומען זעהר פיל שטיצע אין זיין אַקציע פון גענעראַל משה כהן. דער גענעראַל אינטערעסירט זיך שטאַרק מיט די ענינים פון דער יודישער געמיינדע אין כינע. ה׳ יאַקאָבי בעשטעטיגט, אַז משה כהן הי״ז אַ גענעראַל פון דער כינעזישער אַרמעע, אָבער ער איז נישט קיין דיקטאַטאָר און ער פאַרנעהמט נישט די הויפּט־פּאָזיציע אין דער כינעזישער אַרמיי..

די רומענישע רעגירונג

שלעפּט אָפּ מיט׳ן בעריהרען דעם סאַראַקע־ענין פאַר׳ן פּאַרלאַמענט

בוקאַרעשט (יט"א) נישט קוקענדיג אויף די פערזיכערונגען פון פּרעמיער יאָרגאַ, אַז דער סאַראַקע־ענין וועט אויסגעזייט בעהאַנדעלט ווערען אין פּאַרלאַמענט, ווערט דער ענין גאַנץ אונצווייטיג אָפּגעשלעפּט.

אַזוי ווי די פּאַרלאַמענט־סעסיע וועט שוין אין קורצען געשלאָסען ווערען האָט דער יידישער פּאַרלאַמענט־קלוב בדעה ווידער צו אינטערפּעלירען די רעגירונג וועגען דער פערשפּראָכענער נייער אויספאָרשונג פון די בלוטיגע סאַראַקע־געשעהעניסען.

אַ חזן אַלס ערפינדער פון אַ נייעם ראַקעט־אַעראָפּלאַן

ניו־יאָרק (יט"א) דער חזן לואיס בערקאָוויץ, וועלכער איז קיינמאָל נישט געפלויגען אויף אַן־אַעראָפּלאַן, האָט אַרויסגענומען אַ פּאַטענט אויף אַן־ערפינדונג, וואָס וועט, לויט זיין מיינונג, מאַכען אַן־איבערקעהרעניש אין דער גאַנצער אַעראָפּלאַן־אינדוסטריע.

בערקאָוויץ, וועלכער איז חזן אין „בית מדרש החדש" אין בראָנקס האָט 6 יאָהר געאַרבייט איבער זיין ערפינדונג און ער ערקלערט, אַז איהם איז געלונגען אויסצואַרבייטען אַן־אַעראָפּלאַן, וועלכער זאָל קענען געטריבען ווערען דורך צווייערליי מאָטאָרען, דורך דעם געוועהנליכען גאַזאָלין־מאָטאָר און אויך דורך ראַקעטען.

ווען דער גאַזאָלין־מאָטאָר וועט קאַליע ווערען, וועט זיך דער פּילאָט קענען העלפען דורך לאָזען לויפען דעם אַעראָפּלאַן מיט דער הילף פון דעם ראַקעטען־מאָטאָר און דאָס וועט ערלויבען אויסמיידען פיל אומגליקען אין דער לופט.

שווערע לאַגע פון יודישען שול־וועזען אין רומעניען

נייע אויספאָרשונג וועגען דער תרבות־גימנאַזיע אין סאַראַקע

בוקאַרעשט, (יטא) די יודישע דעפּוטאַטען אין רומעניען האָבען איבערגעגעבען דעם פּרעמיער און בילדונגס־מיניסטער פּראָפ. יאָרגאַ אַן־אויספיהרליכען מעמאָריאַל וועגען דער קריטישער לאַגע פון יודישען שול־וועזען אין רומעניען, וואָס ווערט שיפמוטערליך בעהאַנדעלט דורך דער רעגירונג. אפילו די גאַנץ בערייטענדע מלוכה סובווענצען זענען ביז איצט אין פולער מאָס נישט אויסגעצאָהלט געוואָרען. די לעהרער בעקומען נישט מאָנאַטען־לאַנג זייערע געהאַלטען.

דער פּרעמיער פּראָפ. יאָרגאַ האָט פערשפּראָכען געניי צו בעטראַכטען דעם ענין און בעפרידיגען מיט מעגליכקייט די יודישע פּאָסטולאַטען.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער סאָלידאַרישער אינטערווענץ פון אַלע יודישע אָרגאַניזאַציעס נעגען דער שליסונג פון דער „תרבות"־גימנאַזיע אין סאַראַקע האָט פּראָפ. יאָרגאַ פּעראָרדענט דעם שול־אינספּעקטאָר מאַטיעוויטש דורכצופיהרען אַ נייע אויספאָרשונג וועגען דעם גאַנצען ענין.

בעדייטענדע מעגליכקייטען פאַר אַרבייטער־אימיגראַנטען אין א"י

ירושלים (יט"א) אין תל־אביב איז פאָרגעקומען אַ בעראַטונג פון די יודישע אַרבייטער־ראַטען און אַרבייטער ישובים געווידמעט דער לאַגע אויף דעם אַרבייטס־מאַרק אין ארץ־ישראל. ווי עס איז מיטגעטיילט געוואָרען זענען אין איצטיגען מאָמענט פערהאַן אין ארץ־ישראל 800 יודישע אַרבייטסלאָזע, הויפּטזעכליך אין די שטעדט. עס איז דעריבער בעשלאָסען געוואָרען איבערצופיהרען די אַרבייטסלאָזע אין די קאָלאָניעס, וואו עס פיהלט זיך אַ מאַנגעל אין אַרבייטס־העַנד.

אויפ׳ן סמך פון די געזאַמעלטע בעריכטען און ידיעות ווי אויך שטיצענדיג זיך אויף דעם צוזאָג פון דער רעגירונג צו בעשעפטיגען יודען אין אַ גערעכטער פּראָפּאָרץ אין די רעגירונגס־אַרבייטען, איז די בעראַטונג געקומען צים אויספיהר, אַז די באַלדיגע פערגרעסערונג פון אַרבייטער איינוואַנדערונג איז פולשטענדיג בערעכטיגט.

עס מוזען דערביי גענומען ווערען אין אַכט אַ רייהע אַרבייטען, סיי ספּעציעל יודישע סיי אַלגעמיינע (חיפה׳ער פּאָרט־בוי, נאַפט רעהרען) ווי אויך דער פאַקט וואָס אין דער נאָהענטער צייט וועט דער שטח פון די אָראַנזשען־פּלאַנטאַציעס פערגרעסערט ווערען מיט 17,000 דונאַם.

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

וואס יעדער פּאָבאָר־פליכטיגער דאַרף אונבעדינגט וויסען?

ס'דערנעהנטערט זיך דער חודש מאַי, ווען די פּאָבאָר־פליכטיגע יונגעלייט וועלען זיך מוזן שטעלען פאַר די אונטערזוכונגס־קאָמיסיעס.

דאַרפען זיך דעריבער די פּעראינטערעסירטע פּערזאָנען שוין בעצייטענס בעקענען מיט די פּערפליכטענדע אויפ'ן דערמאָנט געביט רעכטליכע כללים

אין יעדען וויטערדיגען „רעכט און לעבען" וועלען מיר בעהאַנדלען אַנ'אַנדערען פּרט פון בעריהרטען פּראָבלעם. ביי דער היינטיגער געלעגענהייט וועלען מיר זיך אָפּשטעלען בלויז אויף דער פראַגע:

פאַר וועלכער אונטערזוכונגס־קאָמיסיע איז דער פּאָבאָר־פליכטיגער זיך מחויב צו שטעלען?

פּרינציפּיעל דאַרף זיך אַ פּאָבאָראָווע־פליכטיגער שטעלען פאַר דער אונטערזוכונגס־קאָמיסיע, וועלכער ס'אינטערעסירט דאָס אָרט, וואו ר'האָט זיך רעגיסטרירט. דער דאָזיגער כלל דערלאָזט אָבער אויסנאַמען אין פאָלגענדע צוויי פאַלען:

ווען דער בעטרעפענדער פּאָבאָר־פליכטיגער האָט אין דער צווישענצייט געענדערט זיין שטענדיג וואוינאָרט אָדער ווען ר'געפינט זיך נאָר צייטווייליג אויסער האַלב זיין אַנגעהעריגען פּאָוויאַט.

אויב אַזאַ פּאָבאָר־פליכטיגער איז ביכולת צו בעווייזען, אַז צוליב בעגרינדעטע טעמים קאָן ער זיך נישט שטעלען פאַר זיין בערופענע פּאָבאָר־קאָמיסיע, קאָן איהם ערטיילט ווערען אַנ'הסכמה זיך צו שטעלען פאַר דער אונטערזוכונגס־קאָמיסיע אויף זיין נייעם וואוינאָרט.

וועגען דעם דאַרף דער פּעראינטערעסירטער פּאָבאָר־פליכטיגער דערלאַנגען אַ מאָטיווירטע בקשה אין דער סטאַראָסטווא, וואו ר'פיגורירט אין די פּאָבאָר־רשימות, מ'דאַרף אָבער אומבעדינגט געדענקען, אַז אַזאַ בקשה מוז אַריינגעטראָגען ווערען אַמשפּעטסטען ביז'ן 1. אַפּריל פון דעם יאָהר, ווען דער בעטרעפענדער פּאָבאָר־פליכטיגער איז זיך מחויב צו שטעלען פאַר דער אונטערזוכונגס־קאָמיסיע.

וואָס שייך די פּאָבאָר־פליכטיגע, וועלכע געפינען זיך צייטווייליג אויפ'ן שטח פון אַנ'אַנדערע סטאַראָסטווא, ווערט זיי די הסכמה זיך צו שטעלען פאַר דער אונטערזוכונגס־קאָמיסיע אויפ'ן אָרט, וואו זיי געפינען זיך אין געגעבענעם מאָמענט, ערטיילט אויפ'ן זעלבען אופן, ווי די וועלכע האָבען זיך בעזעצט אויף שטענדיג. אָבער די ערטיילטע הסכמה איז לגבי זיי גילטיג נאָר פאַר דער הויפּט און נישט פאַר די צוגאָב־קאָמיסיעס.

צום סוף איז נאָך כדאי אָנצווייזען אויף די בעשטימונגען פון אַרטיקעל 132 פון דער אויספיהר־פעראָרדנונג צום אוסטאַוו וועגען אַלגעמיינעם מיליטער־פליכט.

לויט'ן דערמאָנטען אַרטיקעל ווערען די פּאָבאָר פליכטיגע יונגעלייט, וועלכע זענען אָנגעקומען פון אַנדערע פּאָוויאַטען, אויסבעהאַלטענדיג זיך פאַר זייערע אונטערזוכונגס־קאָמיסיעס, אין פאַל, ווען מ'פערהאַלט זיי, נישט צוריקגעשיקט צו זייערע אייגענטליכע קאָמיסיעס, נאָר ווערען געשטעלט פאַר די אונטערזוכונגס־קאָמיסיעס פון די ערטער, וואו זיי זענען פערהאַלטען געוואָרען. אין דעם פאַל איז אַלץ איינס, צי זיי זענען אַריינגעטראַגען אין די פּאָבאָר רשימות פון זייערע אַנגעהעריגע פּאָוויאַטען אָדער נישט.

י. אינפעלד.

וועלכע האנדעלס־אונטערנעהמונגען זענען מחויב אויסצוקויפען פּאַטענטען פון דער 2־טער קאַטעגאָריע?

לעצטענס האָבען די קאָנטראָלען פון די, פינאַנץ־אַמטען, דורכפיהרענדיג אין די האַנדעלס־אונטערנעהמונגען לוסטראַציעס פון פּאַטענטען, קוועסטיאָנירט אין פיל געשעפטען די 3־טע קאַטעגאָריע, פעראָרדנענדיג אונבעדינגט אויסצוקויפען 2. קאַטעגאָריע.

מיר ווילען דעריבער ברענגען אַנ'אויספיהרליכע רשימה פון די האַנדעלס־אונטערנעמונגען, וועלכע מוזען לויט'ן טייל 2 פונקט 1־„אַ" פון ביגעלייגטען טאַריף צום אַרטיקעל 23 פון מאָדיפיצירטען אוסטאַוו פון 27. יאַנואַר 1932 וועגען אינדוסטריע שטייער אויסקויפען 2־טע קאַטעגאָריע פּאַטענטען.

אַלזאָ, אונטערנעהמונגען, וועלכע פיהרען אַ דע טייל האַנדעל מיט אַלערליי סחורות אַלץ איינס צו צום ווידערפערקויף אָדער פאַר זעלבסט־געברויך.

אַ דראָבנע פערקויף אַפילו אויסשליסליך די פערברויכער פון אַרטיקלען, וואָס טראַגען אַ לוקסוסאָווע כאַראַקטער פאַר וועלכע ס'ווערען אַנערקענט:

איידעלע שטיינער, פּערל, אמתע קרעלען, זאַכען, טיילווייז אָדער גענצליך אויסגעאַרבייטע פון גאָלד, אָדער פּלאַטין, זילבערנע אויסאַרבייטונגען, אַ חוץ קליינע ביזשוטעריע און טאַשען־זייגערלעך אין זילבערנע ראַמען; אויסאַרבייטונגען פון העלפאַנד־ביין, בורשטין, פּערל־מאַסע, שילדקרעט טאַאַלעט און גאַלאַנטעריע אַרטיקלען, אויסגעפּערטיגטע מייסטערשטיק פון פּערל־מאַסע, שילדקרעט, העלפאַנט ביין, עמאַליא אָדער האַלבע איידעל־שטיינער און דעסגלייכען בעגילדעטע און בעזילבערטע מעטאַלען און שווייסונגען.

בראָנזען, מאַיאָליקען, פּלאַטירטער טיש־געשיר: אויסאַרבייטונגען פון קרישטאַל און פּאָרצעלאַן־אַנטיקען אַ חוץ ביכער: געבעט, געשניצט פעטיטירט און געוואָקסט מעבעל: לוקסוסאָווע מעטאַל מעבעל: פּיאַנינעס און פּאָרטאָפּיאַנעס, דיוואַנעס, דעבוי־גאָבעלינען — פּאַרט'ערען און מעבעל־ג־ע וועבען.

ראָווערען, מאָטאָציקלען, אויטאָמאָבילען: מעבעל און גאַלאַנטעריע־לעדער, לעדערנע רייזע מכשירים, בעסערע רימער און זאָטעל אויסאַרבייטונגען, לעדערנע מלבושים, פוטער און פוטער־מלבושים, אַ חוץ געוועהנליכע לעדער, פעלצען: בעסערע געמזענע, זאַמשענע, לאַקירטע און געוועבטע שוך.

אויסלענדישע און אינלענדישע שניט־סחורות, אַ חוץ אינלענדישע באַוועלנע און האַלב־וואָלענע, פּערטיגע מלבושים, אַ חוץ ביליגע טעגליכע אַרבייטס מלבושים, זיידענע וועב און פיינע וועש, אויסלענדישע קאָפּעלושען און טייערע דאַמען־היטען, שירעמס, בעדעקט מיט זייד אָדער האַלב־זייד, זיידען טיול, געהאַפּטעטע געוועבען און זיידענע אויסאַרבייטונגען.

טרויבען־ווייגען, קאָניאַקען, בראָנפען, ליקירען, קאַוויאַרען און אַנדערע טייערע גאַסטראָנאָמישע סחורות: אונטערנעהמונגען, וועלכע פיהרען אַ ספּעציעלען האַנדעל אַפילו אין קליינעם מאַסשטאַב מיט פאָלגענדע סחורות מוזען דעסגלייכען אויסקויפען פּאַטענטען 2־טע קאַטעגאָריע.

קאָסמעטיק, פּלאַסטישע קונסט־ווערק, געווער פאָטאָגראַפישע אַפּאַראַטען, אָפּטישע, כירורגישע און פיזישע מכשירים,

עלעקטרישע אַרמאַטור, מכשירים צ. וואַסער־לייטונג, באָדע־צימער, קאַסעס, שפּיגלען, גומע און גוטאַפּערקאָווע אויסאַרבייטונגען, ספּעציעלער האַנדעל מיט קאַווע און טייע, אָפּטיק־מאַטעריאַלען, ליאַקען און אייל־פאַרבען, טאַפּעטען, לאַמפּען, גאַרען און שפּיצען, מאָטאָרען און אַלערליי מאַשינען אַפילו אויך טיילען.

יאַטקעס, וואו ס'ווערט געהאַקט פלייש צום ווידער פערקויף.

י. א.

צי איז א הויז־בעזיצער בערעכטיגט אויפצומאָנען דירה־געלד פון א סובלאָקאַטאָר?

הגם אַ לאָקאַטאָר דאַרף האָבען אַנ'הסכמה פון הויזווירט אַריינצונעמען צו זיך אַ סובלאָקאַטאָר, פונדעסטוועגען האָט נישט דער הויזווירט קיין רעכט אַרויסצוטרעטען דירעקט געגען סובלאָקאַטאָר מיט פּרעטענציעס וואָס שייך ענינים פון דינג־אָפּמאַך.

בלויז אין איין פאַל איז אָבער יאָ אַ הויזווירט בערעכטיגט אַרויסצוטרעטען מיט אַ דירעקטע תביעה געגען אַ סובלאָקאַטאָר, ווען ס'האַנדעלט זיך וועגען דער בעשטימונג פון אַרטיקעל 1753, לויט וועלכער אַ הויזווירט מעג פאָדערען דירה־געלט פון אַ סובלאָקאַטאָר, ווייבאַלד ר'איז נישט ביכולת אויפצומאָנען דעם שולדיגען חוב ביים לאָקאַטאָר.

דער סובלאָקאַטאָר טראָגט דאַמאָל די פּעראַנטוואָרטליכקייט לגבי דעם הויזווירט נישט פאַר'ן גאַנצען שולדיגען אָדער בעטרעפענדען דירה־געלט, נאָר בלויז אויף אַזוי פיל, וויפיל ער איז מחויב צו צאָהלען דעם לאָקאַטאָר.

דער געזעצגעבער שיצט אויך אין דעם פאַל דעם הויזווירט פאַר מעגליכע מיסברויכען מצד סובלאָקאַטאָר מיט דער בעשטימונג, אַז דער סובלאָקאַטאָר קאָן זיך נישט אַרויסדרייען פון דער דערמאָנטער פעראַנטוואָרטליכקייט מיט'ן תירוץ, אַז ר'האָט שוין בעצאָהלט דעם לאָקאַטאָר ס'דירה־געלד פאַר אַ בעשטימטער צייט פאָראויס.

אַזאַ טענה קאָן ווערען נאָר דעמאָלט אָנערקענט ווען זי שטיצט זיך אויף אַ פאַרגעזעהענעם בעדינג אין געשלאָסענעם אָבמאַך אָדער אַזאַ צאָהלען פאָר אויס איז אין הסכם מיט די אָרטיגע פערהעלטנישען.

דאַגעגען ביי נאָרמאַלע בעדינגונגען איז דער הויזווירט נישט בערעכטיגט צו מאָנען דירה־געלט ביים סובלאָקאַטאָר און דער סובלאָקאַטאָר איז דעסגלייכען אויך נישט בערעכטיגט צו צאָהלען דעם הויזווירט. קוים צאָהלט אָבער יאָ דער סובלאָקאַטאָר דעם הויזווירט, טוט ער עס אויף זיין אייגענע ריזיקע, ווייל דער לאָקאַטאָר איז בערעכטיגט נישט קוקענדיג דערויף צי איהם שולדיגע סומע דירה־געלד פון סובלאָקאַטאָר נאָכאַמאָל אויפצומאָהנען.

אין.

וויכטיגע ענדערונגען

אין דער אָרדינאַציע וועגען ליציטאַציעס

אין נומער 15 דזש. אוסטאַוו פון 29. פעבר. 1932 אונטער דער פּאָזיציע 87 איז פערעפענטליכט אַ דעקרעט, וועלכער פיהרט אַריין אין די פערפליכטענדע ביי אונז ליציטאַציע פּאַרשריפטען געוויסע ממשות'דיגע ענדערונגען:

מיר וועלען זיך דאָ אָפּשטעלען בלויז אויף די וויכטיגסטע:

רעכט צו דערהאַלטען ליציטירטע חפצים

דער אַרטיקעל 1064 פון אוסטאַוו וועגען דער ציווילער געריכטס־פּראָצעדור האָט אין פאַל פון אַ נישט צושטאַנד געקומענער ליציטאַציע צוליב מאַנגעל אין רעפלעקטאַנטען דערלויבט די קרעדיטאָרען אַליין צו דערהאַלטען די נישט פערקויפטע זאַכען, בעפאָרצוגענדיג אין אַזאַ פאַל דעם קרעדיטאָר אויף וועמענס איניציאַטיוו די זאַיענטשע איז געלייגט געוואָרען און ערשט שפּעטער דעם, וועמען ס'קומט אַ גרעסערער חוב.

לויט דער נייער רעדאַקציע פון ציטירטען אַרטיקעל וועט האָבען דאָס רעכט צו פּרעטענדירען אויף אַזעלכע נישט פערקויפטע חפצים: קודם כל דער קרעדיטאָר, וועלכער לייגט פאַר אַ העכערען פּרייז אין פערגלייך מיט דער אָפּשאַצונג.

ערשט ביי קליינע אָפּערטען גילטען די אַל־ע כללים.

פּערקויפס־פּרייז ביי צווייטע ליציטאַציעס

לויט'ן ביז איצט גילטיגען 1070 אַרטיקעל האָבען ביי אַ צווייטער ליציטאַציע די אויסגעשטעלטע חפצים געמעגט פערקויפט ווערען אַפילו אונטער די אָפּגעשאַצטע פּרייזען.

דער מאָדיפיצירטער אַרטיקעל שטעלט אָבער אַריין אין דעם פּרט אַ נייעם פּרינציפּ, אַז אויף דער צווייטער ליציטאַציע וועלען די אויסגעשטעלטע חפצים נישט טאָרען פערקויפט ווערען ביליגער ווי 50 פּראָצענט פון די אָפּגעשאַצטע סומען

די זעלבע כללים גילטען אויך פאַר אומבעוועגליכע גיטער.

די דערמאָהנטע נאָוועלע פערעפענטליכט פון 29. פעברואַר 1932 און האָט אַנ'אָנווענדונג אַפילו צו די ליציטאַציעס וועלכע זענען בעשטימט געוואָרען פאַר'ן דערמאָנטען טערמין.

לד.

עלטערן טראַכטן אויס אויף אייגן קינד שוידערליכע בלבולים

א כאַראַקטעריסטישע קריזיס־געשיכטע, וואָס האָט פּאַסירט אין לאָדז

פּעריהאַן אין לאָדז אַ מיטעל'דיגע גימנאַזיע, וואו ס'ווערען אָנגענומען געקליבענע קינדער, איינס און איינס, בלויז פון שמן־זית'דיגע עלטערען, דווקא אין אָט דער דאָזיגער שמיעטאַנקאָווע גימנאַזיע האָט פערגלוסט דעם היגען געוועזענעם שניידער און שפּעטערדיגען קאָנפעקציאָנער הערמאַן ש. אַריינצושטיפּען זיין צופּיעשטשעטע קרוינפּרינצל, דאָס זיבענפאַכיגע לאַבוזל — יוזשעקל.

בפרט איז עס געגאַנגען אין לעבען זיין זיינעט לעגענטע מוטער, דער מאַדאַם רעגיע־דאָרע (ראַצע־דבורה), דעם פּשיטשער מקווה'ניקס טאָכטער.

וואָס פאַר אַ וויכאָוואַניע און תכלית קאָן מ'־שטיינסגעזאָגט בעקומען מיין יוזשעקל — האָט די מאַדאַם רעגיע־דאָרע תמיד איינגעטענה'ט מיט איהר לעפּשע קאַלעזשאַנקעס — אין די פּאָווישעכנע אָדער אין אַנדערע באַלוטשאַרסקע בודעס, אַז ער וועט זיך געפינען צוזאַמען מיט דער סטאַרובקע־טאַלאַלייסטווא.

און דעריבער, נישט געקוקט דערויף, וואָס פאַר יעדען נייעם שילער מוז ווערען איינגעצאָהלט שכר למוד פאַר גאַנצע דריי יאָהר פאָראויס, וואָס אַריינצוקומען אין דער דערמאָנטער אַריסטאָקראַטישער שקאָלע פאַר אַנ'עמך, אַפילו אַ געוועזענעם איז שווערער, ווי קריאת ים־סוף, האָט די מאַדאַם רעגיע־דאָרע ממש וועלט'ען איינגעלייגט און ס'איז איהר ענדליך געלונגען צו דערגרייכען דעם ציל,

מ'קאָן זיך גאָרנישט פאָרשטעלען די שמחה, פון טאַטע־מאַמע, ווען זיי האָבען די זכיה געהאַט צו דערזעהען יוזשעק'לען פּאַראַדירען אין גלאַנציגען שול־מונדירל, די עלטערען האָבען איינגעאָרדענט לכבוד דער דאָזיגער געשעהעניש אַ פייערליכען באַל און ס'האָט זיך געטון אויף טיש און בענק.

איז אָבער אַ פּנים נישט אויסגעלייגט געווען דער מאַדאַם רעגיע־דאָרע לאַנג זיך צו שמעלצען אין איינגעקויפטען שול־יחוס.

רוקט זיך אונטער אַ קריזיס וועלכער קריגט אַריין מסתמא אין זיינע אייזערנע קלעשטשעס אויך הערמאַנען און צעטרייסעלט איהם אַזוי, אַז ער ווערט אין משך פון אַ גאָר קורצע צייט צוריק אַ גאָלע אָרימאַן.

ער איז נישט בלויז געצווינגען געווען צו ליקווידירען דאָס גרויסע קאָנפעקציע־געשעפט אויף פּיעטריקאָווער גאַס, נאָר אַפילו אויך איבערצוגעבען די פּאַלאַצאָווע דירה אויף פּאַסאַזש־מאַיער און אויסצופערקויפען ביסלעכווייז דאָס לעצטע רעשטעל נאָך איבערגעבליבענע חפצים און מלבושים.

אַז ס'איז שוין נישט געווען מעהר וואָס צו פערקויפען און קיין האָט מען דאָך געדאַרפט, האָט טאַטע מאַמע בעשלאָסען מיט אַ געוואַג צוברעכען געמיט אַרויסצונעהמען יוזשעקלען פון דער שקאָלע און אָפּצונעהמען די רעשט איינגעצאָהלטען שכר־למוד.

ווען הערמאַן ש. איז געקומען מיט דער פּראָפּאָזיציע צו דער שול־לייטונג האָט מען איהם געענטפערט: אַרויסנעהמען דעם תלמיד — מיט'ן שענסטען פערגעניגען, צוריקגעבען כסף — דאָס איז לא מיט אַנ'אַלף.

האָט דאָך אָבער הערמאַן ש. אַ קאָפּ (גראָד נישט קיין טאַנדייטערישען), אויפ'ן קאָרק, לאָזט ער זיך אַפּקלאַפּען אויף דער שרייב־מאַשין אַ 15 בריף און צושיקט זיי צו די בעזונדער־עמפּינדליכע עלטערען פון דערזעלבער קלאַס קינדער, וואָס זיין יוזשעק.

די בריף לאָזען זיך אַזוי לייענען:

געעהרטע עלטערען!

זייט וויסען, אַז דער קלאַס־קאָלעגע פון אייער צייטערדיג קינד — יוזשעק ש. איז אַ קעשענע גנב, אַ קאָרטען־שפּילער, פרויען־פערפיהרער און אַ סיפיליטיקער. דער ממזר וועט אייער איידעל אומשולדיג קינד אַריינברענגען אין גרעסטען אומגליק. עס וועט צוליב איהם פאַלען אין קרימינאַל אָדער אַוועקגיין פריהצייטיג פון דער וועלט. כל זמן ס'איז נאָך נישט שפּעט, כאַפּט אייער קינד און אַנטלויפט דערמיט פון יוזשעקלען ווי פון אַ מגיפה.

אייער פריינט איקס.

אַז די אַריסטאָקראַטישע מוטערס האָבען דערהאַלטען אַזעלכע בשורות טובות וועגען דער טאָוואַזשיסטוואָ פון זייערע „אויגען אין קאָפּ" האָבען זיי זיך געלאָזט אין אַ שטורעם צו דער שול־דירעקציע, ס'האָט דאָרט באַלד אָנגעהויבען צו קאָכען, ווי אין אַ קעסעל.

די דירעקציע האָט גלייך געשיקט נאָך הערמאַנען ש., איהם תיכף אויפגעציילט אויפ'ן טיש וויפיל ר'האָט נאָר אַליין געוואָלט, אַבי ר'זאָל אַוועקנעהמען דעם תכשיט און איהם איינמאַרינירען אין זוי'ערען.

דאָס שפּיצעל וואָלט הערמאַנען ש. זיכער געלונגען דורכצוגאַנ'יען ווען די אַלע אינטעריגירטע עלטערען וואָלטען אויך נישט באַלד אַרויסגענומען פון דער שולע זייערע קינדער.

ווען די דירעקציע האָט אָבער דערזעהען אַז אַ גאַנצע גרופּע קינדער אַנטלויפען פון דער שול, האָט זי אונטערגענומען אַן ענערגישע חקירה ודרישה און פעסטגעשטעלט אַז די גאַנצע מעשה פון אנהייב ביז'ן סוף איז נישט מעהר געווען, ווי אַ טריק פון הערמאַנען אַרויסצובעקומען דעם איינגעצאָהלטען שכר למוד.

האָט זי טאַקע דעם פיפיגען הערמאַנ'ען ש. צוגעצויגען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט און מאָהנט פון איהם אַ ריזיגע סומע מאָראַלישען און מאַטעריעלען שאָדען־ערזאַץ.

דער דאָזיגער זעלטענער פּראָצעס וועט בקרוב פאָרקומען אין היגען קרייז־געריכט.

ארגוס.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מיטוואך
ה
16
אדר ב' תרצ"ב

מערץ
זון־אויפגאנג 5.56
זון־אונטערגאנג 5.36

ראטעוועט דאס סוחר'טום פון אונטערגאנג
און אפשאפען דעם צוואנג־זונטאג־רוה
וועט די דעלעגאציע פון צענטראל סוחרים־פעראיין (פעטריק. 10) פאדערען אויף דער קאנפערענץ אין האנדעלס־מיניסטעריום

קומענדיגען פרייטאג, קומט פאר אין האנ־דעלס־מיניסטעריום א קאנפערענץ מיט פערטרעטער פון סוחרים־ארגאניזאציעס פון גאנץ פוילען.

פון לאדזער צענטראלען סוחרים־פעראיין (פעט ריקאווער 10) פאהרט ארויס צו דער קאנפערענץ א דעלעגאציע פון די ה"ה: פרעזעס אינזשיניער גרשן פראשקער, וו. פרעזעס דעגענשטיין און דירעקטאר ה' שווארצמאן.

די דעלעגאציע פון צענטראלען סוחרים־פעראיין וועט אויף דער קאנפערענץ ארויסטרעטען מיט א גאנצע רייה פאסטולאטען.

וואס שייך די שטייערן־פראגע, וועט די דע־לעגאציע אנווייזען אויף דער דרינגליכקייט איבער־צוווארפען דעם אומזאץ־שטייער אויף דער ערשטער קוועלע פון די פראדוצענטען, אנהויבענדיג פון דער מאנופאקטור־בראנזשע, וואו דעם אומזאץ־שטייער דארף צאהלען דעם שפינער, אזוי אויך אין אנדערע בראנזשעס, ווי פאפיר, אייזען, צעמענט און אנדערע ארטיקלען.

וואס שייך דעם פערמעגען־שטייער, שטעהט די דעלעגאציע אויפ'ן שטאנדפונקט, אז דער דאזי־גער שטייער דארף אינגאנצען ליקווידירט ווערען, מחמת די גרעסטע צאהל שטייער־צאהלערס, וואס זענען מיט עטליכע יאהר צוריק בעשטייער'ט געווא־רען פון פערמעגען, זענען איצט צוליב'ן לאנג־דויערענדען קריזיס אפגעשוואכט געווארען פון דער אויבערפלאך.

די דעלעגאציע וועט אויך בערירה'ן די פרא־גע וועגען ענדערען דעם ביז איצטיגען סיסטעם פון עקזעקוציע'ס, בעת וועלכען מ'נעמט צו ביי די סוחרים די לעצטע מיטלען צום עקזיסטיר'ן, בע־רעכענענדיג די פערנומענע סחורה פאר גראשענס, צוליב וואס דער סוחר פערלירט יעדע עקזיסטענץ־מעגליכקייט.

וועגען פערלעגענע שטייער'ען, וועט די דעלע־גאציע אנווייזען, אז אויב ס'איז נישט מעגליך א פול שטענדיגע אמנעסטיע, איז די לאגע פון סוחרטום נישט קיין בעסערע פון די פויער'ים, און צוזאמען מיט די פויערים, דארף לכל הפחות געגעבען ווערען א מאראטאריום אויף א יאהר. אויב דער סוחר וועט בעפרייט ווערען פון די לאסטען פון די פערלעגענע שטייערען וועט ער האבען די מעגליכקייט די פרישע שטייערען צו צאהלען פינקטליך. די דעלעגאציע וועט אויך פאדער'ען צו ענדער'ען די הויך פון די פראצענטער פון פערלעגענע שטייערען פון די ביז איצטיגע 12 אויף 6 פראצ. און פאר עקזעקוציע־קאסטען אנשטאט ווי ביז איצט 5 אויף 2 פראצענט.

אין די פאסטולאטען ווערט אויך אנגעוויזען אויף דער שווער'ער לאגע פון די געפאלענע סוחרים פאר וועלכע ס'דארף אנגענומען ווערען א פיל פער־צווייגטע הילף־אקציע.

וואס שייך קרעדיטען, דארפען די סוחרים גע־ניסען קרעדיטען פון די רעגירונגס־בענק אזוי ווי די אינדוסטריע א. אנד. וויכטיגע פאדערונגען.

די דעלעגאציע וועט אין איהרע פאסטולאטען אנווייזען אויף דער שרעקליכקייט פון דעם צוואנג זונטאג־רוה, צוליב וועלכען די יודישע סוחרים זענען געצוואונגען צו פייערן 2 טעג אין דער וואך א חוץ ימים טובים און חגאות, צוליב וואס ס'ליידען נישט נאר די יודישע סוחרים, נאר די גאנצע בעפעלקערונג.

מיר ברענגען נאר א קליינעם טייל פון די פיל זעהר וויכטיגע פאסטולאטען, מיט וועלכע די דעלע־גאציע וועט אין נאמען פון צענטראלען סוחרים־פעראיין (פעטריק. 10) ארויסטרעטען אויף דער פרייטאגדיגער קאנפערענץ אין האנדעלס־מיניס־טעריום.

פון האנדעלס־געריכט

טעאדאר וואגנער, שפירים־געשעפט (פעטריק. 213) איז אין אקטאבער 1930 פערעפענטליכט געווארען אנ'אופאדלאשטש.

דעם 7 יולי 1931 האט די פירמע פארגע־לעגט צו רעגולירען די חובות אויף 15 פראצ. דער אפמאך איז פון געריכט בעשטעטיגט געווארען און איהם צוריקגעקעהרט די סוחרישע עהרע.

דער סינדיק האט אפגעגעבען אנ'אפעלאציע צום אפעלאציע־געריכט פערלאנגענדיג אפצווארפען דעם אפמאך.

דאס אפעלאציע־געריכט האט די פאדערונג פון סינדיק אפגעווארפען.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון יוליוש לאהרער, פארבערײ־בעזיצער (היפאטעטשנא 6) איז דער טערמין פון צייטוו. פערעפענטליכען דעם אופאדלאשטש געענדערט געווארען פון 25־טן סעפטעמבער 1929 אויפ'ן 10־טן מאי 1929.

* * *

דאס געריכט האט בנוגע דער פירמע „באר־וואניל" געענדערט די דעציזיע וועגען איינצאהלען א קויציע 8 טויזענד דאלאר, אויף פערשרייבען די סומע אויפ'ן היפאטעק.

* * *

דער געפאלענער פירמע יחיאל מאיר קארץ, איז געגעבען געווארען א 2־וואכעדיגער צוגאבי־טערמין.

די קליין־ און מיטעל־אינדוסטריע ארגאניזירט זיך
געגען די גרויס־אינדוסטריעלער

(אג) אין פאבריקאנטען־פעראיין איז פארגע־קומען אנ'אלגעמיינע פערזאמלונג פון ביינוועל־פאבריקאנטען, אויף וועלכער ס'איז בעהאנדעלט געווארען די איצטיגע לאגע אין דער ביינוועל־אינדוסטריע.

נאך לענגערע דיסקוסיעס איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, אין וועלכער ס'ווערט אנגעוויזען אויף דער בענאכטייליגונג אין דער בראנזשע צוליב דער פאליטיק פון די גרויס־אינ־דוסטריעלער, וועלכע האבען גענומען ראמשען די סחורות מיט 40 ביז 50 פראצענט ביליגער פון די מארק־פרייזען און נאך א גאנצע רייה אנגע־ווייטאגטע פראגען, וואס שטערען דעם נארמאלען גאנג פון דער קליין־אינדוסטריע.

אין צוזאמענהאנג דערמ'ט, איז געוועהלט געווארען א קאמיסיע, וועלכע דארף זיך פערשטענ־דיגען מיט אנדערע פעראיינען, כדי צו רעגולירען די אוננארמאלע בעדינגונגען.

אין דער קאמיסיע זענען געוועהלט געווארן די ה"ה: י. לאנדא, י. בירגער, י. ראזען, זאזאיער און ציפיס.

9 יאהר טורמע בעקומען 2 גנבים
פאר אויספיהרען א גנבה אין א מאנופאקטור־געשעפט

(2) דעם 27־טען נאוועמבער ה. י. איז פון גרשון קאהנ'ס געשעפט (ציגעל גאס 1) ארויסגע־גנבעט געווארען 80 שטיק זיידען־סחורה אין דער ווערט פון 10 טויזענד זל.

דער שאפער יאניצקי, וועלכער איז צום ערשטען פערהערט געווארען, האט איבערגעגעבען, אז שטעהענדיג מיט'ן אויטא פאר דער טיר, האבען זיך צו איהם געווענדעט 2 פעריזאן מיט פעקלעך סחורה, וועלכע ער האט אפגעפיהרט אויף לימא־נאווסקא 25 צו א געוויסע היגדע־איטע דאק־טארטשיק.

די פאליציי, וואס איז אנגעקומען אין דאקטארטשיק'ס וואוינונג, האט דארט געטראפען 2 פערזאן – פישעל וואלף און אברהם לעווקאוויטש. בעת דער רעוויזיע האט מען געפונען 18 שטיק סחורה, וואס שטאמען פון דער גנבה.

נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס לעווקאוויטש איז פערמשפט געווארען אויף 6 יאהר און וואלף 3 יאהר תפיסה. היגדע איטע דאק־טארטשיק אויף 6 חדשים תפיסה.

א 70 יעהריגע זקנה אין פלאמען
שטאט וואסער ווארימט זי בענזין אויפ'ן פייער און בעקומט שווערע בראנד־וואונדען

(2) אויף ראדאמסקא 10, איז נעכטען גע־שעהען א שרעקליכער צופאל:

אין דעם הויז וואוינט די 70־יעהריגע זקנה שימיגאלסקא, וועלכע ליידט אויף רעוומאטיזם. די קרובים האבען איהר גע'עצה'ט, צוצולעגען הייסע, אנגעגליהטע פלאשען צום קערפער.

נעכטען האט זי צוזאמענגענומען פלאשען, און נישט בעמערקט, אז אין איניגע פון זיי געפונט זיך בענזין. די פלאשען האט זי אוועקגעלעגט אנ־יווארימען אויפ'ן אויווען, און אליין האט זי זיך געלעגט אין בעט, וואס איז געשטאנען הארט ביים אויווען.

פלוצים האבען די פלאשען אויפגעריסען, און די זקנה איז ארומגעכאפט געווארען פון די פלאמען, ווען די שכנים זענען אריין אין דער וואוינונג, האבען זיי זי געטראפען ליגען אין בעט א האלב פערקוילטע. איינער פון די שכנים האט דאן געכאפט אנ'עמער וואסער און בעגאסען די אומגליקליכע, צוליב וואס זי האט באלד פערלוי־רען דאס בעוואוסטזיין.

די פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין שפיטאל. וואו זי ראנגעלט זיך מיט'ן טויט.

פאכלייט אין גומענע הענטשקעס
האבען אויסגעליידיגט א מאנופאקטור־געשעפט

(2) אין מאנופאקטור געשעפט פון מיכאל ווילק (6 טער שערפיען 1) האבען זיך אריינגעקומען גנבים און ארויסגענומען סחורה אין דער ווערט פון 6 טויזענד זל.

ווי די פאליציי האט פעסטגעשטעלט, איז דאס שטיקעל ארבייט אויסגעפיהרט געווארען פון „פאכלייט", מחמת זיי האבען געאיבט אין גו־מענע הענטשקעס.

פאליציי זוכט די גנבים.

פון דער פ. ק. א.
בעזיצער פון די שפאר־ביכלעך דארפען זיך מעלדען

די לאדזער אפטיילונג פון פ. ק. א. ווענדט זיך צו די בעזיצער פון די שפאר־ביכלעך, זיי זא־לען זיך וואס גיכער מעלדען מיט די ביכלעך אין דער שפאר־קאסע נארוטאוויטש 45, כדי צו בע־רעכענען די פראצענטער. דער לעצטער טערמין איז דער 31־טער מערץ ד. י. נאך דעם טערמין וועלען די פראצענטער צוגעשריבען ווערען נאר דורך דער צענטראלע פון פ. ק. א. אין ווארשא.

אין היינטיגען טאג

(2) אויף היינט האט פאליציי פערוועה ט דעם פערקויף פון אלקאהאל־געטראנקען, די וואס וועלען היינט פערקויפען אלקאהאל, וועלען פער־לירען די רעכט אויף די קאנצעסיעס, און וועלען צוגעצויגען ווערען צו געריכטליכער פעראנטווארט־ליכקייט.

אלע ארט עפענטליכע פערזאמלונגען אונ־טער'ן פרייען הימעל, און דעמאנסטראציעס זענען פערבאטען.

די סוחרים פון אלקאהאל־געטראנקען איז מיטגעטיילט געווארען, אז דער פערבאט אויף צו פערקויפען אלקאהאל איז חל פון נעכטען, ד. 15־טען מערץ 8 אווענד ביז'ן 17־טען ד. ח. 8 פריה.

מעלדונגס־ביורא נומ. 1
אין א ניי לאקאל

פון היינט אן, ווערט די מעלדונגס־ביורא נומ. 1 איבערגעטראגען פון 11 ליסטאפאד גאס 27 אויף דער זעלבער גאס 76.

שטראפען פאר האנדלען
מיט פלייש פון פרעמדער שחיטה

פאר האנדלען מיט פלייש פון פרעמדער שחיטה, זענען א גאנצע רייהע קצבים צוגעצויגען געווארען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

פון דער קהלה
ברוך זעלדאוויטש דארף זיך מעלדען

ברוך זעלדאוויטש, אנ'איידעם פון ה. ד. דאבראניצקי ווערט אין א דרינגענדער אנגעלעגענ־הייט אויפגעפאדערט זיך מעלדען אין דער קהלה אין אנ'ענין וועגען א געוויסען ראפאפארט פון דאנציג.

קאנטראלעס אין די הורט־אפטייק־סקלאדעס

(2) די וואיעוואודזטווע האט דערהאלטען פון אינערן־מיניסטעריום אנ'אויפפאדערונג, אנצו־נעמען מיטלען געגען די הורט־סקלאדעס פון אפ־טייק־מאטעריאלען, וועלכע האבען נישט קיין רעכט דערצו. די וואיעוואודזטווע ווערט אויפגע־פאדערט אדורכצופיהרען א קאנטראלע.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216־90
ספעציעל־ארצט פאר הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ־שטראהלען.
נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אווענד.
בעזונדער ווארטע־צימער פאר פרויען.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"
דירעקציע ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן
זונטאג, דעם 20. מערץ — 25־יעהריגער יובילעאום
פון בעוואוסטען ארטיסט און כאראקטער־קאמיקער
שלמה הערשקאוויטש
האלא! אכטונג לאנדסלייט, פריינד, פערעהרער פון יודישען טעאטער און סתם מענשען. וואס געניסען פון א פאר פרייליכע שעה האלא!
דזשעק רעכטסצייט'ס לעצטער שלאגער מיט דעם אנטייל
100% סוקצעס יוכבד זילבערג
גרויסע קאמישע אפערעטע אין 3 אקטען פון ס. וואלף, מוזיק־רעזשי דזשעק רעכטצייט
דער פריילעכער ציגיינער
דזשעק רעכטצייט אלס „ציגיינער"; יוכבד זילבערג אלס „דזשין".
ש. הערשקאוויטש אלס פאליסמאן סריד אין דער קאריקאטור פון טשארלי טשאפלין
בעמערקונג: אין דעם אווענד זינגט רעכטצייט אין 10 שפראכען ספעציעל לכבוד דעם יובילאר.
צום שלום וואס??? לייענט די קינפטיגע אנאנסען. צום שלום וואס???

די גרויסע ארבייט פון „וויזא“ אין גלות און אין ארץ-ישראל

געשפרעך מיט פרוי ד"ר קלאמפוס-זונדעלעוויטש

אין צוזאמענהאנג מיט דער גרויסער ווער־בירונגס־אקציע, וועלכע איז אונטערגענומען געוואָ־רען דורך דעם פרויען־פערבאנד „וויזא“ איז קיין לאדז געקומען דער מיטגליד פון עקזעקוטיוו פון אַלוועלטליכען „וויזא“־פערבאַנד אין ארץ־ישראל, פרוי ד"ר קלאמפוס־זונדעלעוויטש.

אין אַ געשפרעך מיט פּרעסע־פאָרשטעהער, האָט פרוי ד"ר קלאמפוס איבערגעגעבען איינצעל־הייטען וועגען דער אינטערעסאַנטער טעטיגקייט פון אַלוועלטליכען „וויזא“.

„וויזא“ צעהלט איצט 40 טויזענד מיטגלידע־רינס, אַ חוץ 50 טויזענד, וואָס זענען אָרגאַניזירט אין אַמעריקאַנער „הדסה“, וועלכע אַרבייט צוזאַמען מיט „וויזא“, אין פוילען זענען אָרגאַניזירט ביז 9000 מיטגלידערינס. דער בודזשעט פון „וויזא“־פערבאַנד אויף צוויי יאָהר איז אויפ'ן לעצטען קאָנגרעס אין באַזעל פעסטגעשטעלט געוואָרען אויף 60 טויזענד פונט. דער פערבאַנד האָט צוויי עק־זעקוטיוען, איינע אין לאָנדאָן און די צווייטע אין ירושלים.

דער „וויזא“־פערבאַנד, זאָגט פרוי ד"ר קלאמ־פוס איז שוין אַרויס פון די קינדער־יאָהרען און געפינט זיך אין די בליהענדסטע יוגענד־יאָהרען. אין 44 לענדער זענען אָרגאַניזירט פעסטע „וויזא“־נעצען, וועלכע פיהרען אַ סיסטעמאַטישע אויפקלער־רונגס־אַרבייט צווישען די יודישע פרויען. בראש פון דער לאנדאנער צענטראַלע שטעהט ליידי הער־בערט סעמיועל. די געשעפטס־פיהרענדע פרעזידענ־טינס זענען די פרויען גוטמאַן און די פרוי פון ד"ר ווייצמאַן. בראש פון דער ירושלימ'ער עקזע־קוטיוו שטעהט פרוי חנה מייזעל־שאָכעט. „וויזא“ אין די גלות־לענדער פיהרט אַ גרויסע אויפקלע־רונגס־ און קולטור־אַרבייט צווישען די יודישע פרויען. אין ארץ־ישראל אָבער ווערט געפיהרט אַ ברייט־פערצווייגטע קאָנסטרוקטיווע אַרבייט, אין פערלויף פון די 11 יאָהר „וויזא“־אַרבייט זענען געשאַפען געוואָרען לאַנדווירטשאַפטליכע פרויען־שולעס, הויז־ווירטשאַפטס־שולען און ערציהונגס־אנשטאַלטען. די „הסתדרות ארצית“ פיהרט די אַר־בייט אין די שטעט, אין די שכונות נעבען די שטעט, וואו נאָר ס'איז געווען ליידיגע ערד איז דורך „וויזא“ אין ארץ־ישראל פערזייהט געוואָרען גע־מיזע־גערטנער. ס'איז געשאַפען געוואָרען אַ גרויס בלומען־צוכט. ס'זענען געשאַפען געוואָרען די גרוי־סע קיכען, וואו ס'עסען הונדערטער אַרבייטערינס אין די מאָרגען איינגעאָרדנטע איינגענע רעסטאָ־ראַנען, וואו אַלץ ווערט געקאָכט און געטון מיט דער הילף פון עלעקטרישער קראַפט, וואָס איז אינסטאַלירט געוואָרען דורך דעם אינזש. רוטענ־בערג.

איין גרויסע פרויען לאַנדווירטשאַפטליכע שול געפינט זיך אין נהלל, די צווייטע אין נס־ציונה. די ערשטע ווערט אויסגעהאַלטען דורך די קאַנאַדישע פרויען, די צווייטע דורך די רומענישע פרויען, דאָס איינאָרדנען די צווייטע שול האָט געקאָסט 21 טויזענד פונט. דער חנוכת־הבית פון דער צווייטער שול וועט פאָרקומען היינטיגען פסח. אין די שו־לען לערנען 200 מיידלעך, וועלכע בעקומען נאָכ'ן ענדיגען מלוכה־רעכט און דיפּלאָמען אַלס לאַנד־ווירטשאַפטליכע אינסטרוקטאָרינס.

אַ חוץ דעם, האָט „וויזא“ 18 וואַנדערענדע אינסטרוקטאָרינס, וועלכע געהען פון דאָרף צו דאָרף פון הויז צו הויז און געבען אינסטרוקציעס וועגען לאַנדווירטשאַפט, ביהנען־צוכט, בלומען־צוכט און אַזוי ווייטער.

„וויזא“ אין ארץ־ישראל לעגט גרויס אַכט אויף דער קינדער־פערזאָרגונג. די דאָזיגע אַרבייט ווערט אַדורכגעפיהרט דורך דער „הסתדרות הנשים“. פאַרהאַן אַ מוסטערהאַפטע מוטער־שולע, וועלכע ווערט אויסגעהאַלטען דורך די פראַנצויזישע יודי־שע פרויען. פאַרהאַן פאַרהאַן היימען, וואו אַרביי־טענדע פרויען לאָזען איבער זייערע קינדער, ווען זיי געהען צו דער אַרבייט. די פערזאָרגונג פון די קינדער ביז אַנדערטהאַלבען יאָהר איז אין ארץ־ישראל מוסטערהאַפט אויפגעשטעלט.

פרוי ד"ר קלאמפוס האָט נאָך זעהר פיל דער־צעהלט וועגען די גרויסע אויפטוען פון „וויזא“־פערבאַנד. ס'איז זיכער, אַז די דעלעגאַטין וועט טרעפען צו די גרויסע מאַסען יודישע פרויען בעת איהר איצטיגער ווערבירונגס־אַקציע אין לאָדז.

דיסקאַנטער מיט אַ גרויסען אפּעטיט

וויל אַ' דאַס געלד אי' דעם וועקסעל און בעקומען בעקומט ער... אַ חודש תפיסה

(2) שלמה הוזע, פון גדאנסקא 31 האָט מיט אַ צייט צוריק געבאָרגט די בעאַמטין פון ציוויל־שטאַנד־אַמט ביים מאַגיסטראַט — העלענא אָזשע־גאָווסקא 200 זל. אויף וואָס די אָזשעגאָווסקא האָט אויסגעשטעלט אַ וועקסעל.

אַז ס'איז אָנגעקומען דער צאָהלונגס־טערמין, האָט אָרזשעגאָווסקא געגעבען הוזען אַ קאָנטע 72 זל. פערשפּרעכענדיג די רעשט 128 זל. צוצאָהלען אין עטליכע טעג אַרום.

הוזע האָט אָבער דעם וועקסעל איבערגעגע־בען אַ געוויסען גרינבוים, וועלכער האָט דעם וועקסעל איבערגעגעבען דעם געריכט, אויף וואָס ער האָט בעקומען אַ קלאַגע און געלעגט אַנ'אַרעסט אויף אָרזשעגאָווסקא'ס פענסיע אין מאַגיסטראַט.

אויף דער פראַגע פון דער פרוי אָזשעגאָווסקא ווע־גען די 72 זל. האָט הוזע געלייקענט שטיין און ביין.

פרוי אָזשעגאָווסקא האָט דעם ענין איבער־געגעבען דער פּראָקוראַטור, און נעכטען איז שלמה הוזע פערמשפּט געוואָרען אויף אַ חודש תפיסה.

אפשריפטען פון טויט־שיינען

פאָדערט די קר. קאַסע־צענטראַלע פון דער לאָדזער אָפּטיילונג

(2) די לאָדזער קר. קאַסע האָט דערהאַלטען אַנ'אָקולניק פון דער צענטראַלער קר. קאַסע, אין וועלכען די לאָדזער קר. קאַסע ווערט אויפגעפאָ־דערט צוצושיקען צו דער צענטראַלע אין וואַרשע, אַז ביז'ן 1-טען אַפּריל 1932 אַפּשריפטען פון די טויט־שיינען פון די יאָהרען 1930–31, אין וועלכע ס'דאַרף אָנגעגעבען ווערען דער נאָמען, פאַמיליען־נאָמען פון פערשטאָרבענעם, טאָג און יאָהר פון געבורט, ציווילשטאַנד, פאַך, פיזישער צי גייסטיגער אַרבייטער, וואו געאַרבייט די לעצטע צייט פאַר'ן טויט. פון איצט אָן, וועט די קר. קאַסע צושיקען דער צענטראַלע אַפּשריפטען פון טויט־שיינען יעדען קוואַרטאַל

אפּטייקען

היינטיגע נאַכט־דיזשורען

(2) קאַפּראַלסקי (נאַוואָמיעסקאַ 15), טראַוו־קאָווסקי (בזשעזשינער 56), ראָזענבלום (שרודמיעס־קאַ 21), באַרטאָשעווסקי (פּיעטרק. 95), קלופּסאַ (קאָנטנאַ 54), טשינסקי (ראָקאָטשינער 53).

וויפיל מיטאָגען האָט אַרויס־געגעבען דער הילף־קאָמיטעט פאַר אַרבייטסלאָזע

ווי דער לאָדזער הילף־קאָמיטעט פאַר אַר־בייטסלאָזע טיילט מיט, זענען ביז'ן 11 ד. ח. פון די שטאַטישע קיכען אַרויסגעגעבען געוואָרען מי־טאָגעי פאַר 5496 פאַמיליעס פאַר 13575 פּערזאָן.

אומזיסטע רייזעס קיין א"י

היינט דער לעצטער טאָג פון דער פּרעמיען־לאָטעריע

אויף דעם קומענדיגען זונטאָג איז בעשטימט געוואָרען די ציהונג פון דער לאָטעריע אויף אַ אומזיסטע רייזע קיין ארץ־ישראל, וואָס איז איינגע־אָרדענט געוואָרען דורך דעם צענטראַל קאָמיטעט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין פוילען. צוליב דעם מוז דער פערקויף פון די בילעטען שוין ליקווידירט ווערען. היינט איז דער לעצטער טאָג אויף צו פערשפּרייטען די צעטלען. דער פּרייז פון אַ בילעט איז ווי בעקאַנט אַ מינימאַלער (5 זלאָטעס) און דער זוכה בגורל געוויסט פון אַ אומזיסטע רייזע קיין ארץ ישראל און צוריק מיט אַ 2 וועכענטליכען אויפענטהאַלט אין לאַנד. די בי־לעטען זענען נאָך צו בעקומען אין ציוניסטישען ביוראָ שרודמיעסקאַ 29.

נייע פערוואַלטונג פון פאַר־מאַצעווטען־פעראיין

רעזאָלוציע געגען די ענדערונגען אין דער סאָציאַלער געזעצגעבונג

(2) נעכטען איז אין אייגענעם לאָקאַל (פּעטריק. 92) פאָרגעקומען די יעהרליכע אַלגעמיינע פערזאַמ־לונג פון פאַרמאַצעווטען־פעראיין.

באַכדעם, ווי די פערזאַמלונג האָט אויסגע־דריקט צוטרוי דער אָפּטרעטענדער פערוואַלטונג, איז געוועהלט געוואָרען אַ נייע פערוואַלטונג פון פאָלגענדע הערען: סלאַווינסקי — פּרעזעס, גראַבאָוו־סקי — וו. פּרעזעס. קאַשינסקי — סעקרעטאַר, מאַרקס —קאַסירער, און פערטרעטער — שאַפּי־ראָ, וואַשילעווסקי — ווירט און ראָזשינסקי.

די פערזאַמלונג האָט אויך אָנגענומען אַ פּראָ־טעסט־רעזאָלוציע געגען די ענדערונגען פון דער סאָציאַלער געזעצגעבונג.

פעראָרדנונג פון פיהרען האַנדלס־ביכער

טרעט היינט אַריין אין קראַפט

מיטיילונג פון פין. מיניסטעריום צו דער לאָדזער פינאַנץ־קאַמער

(2) די פינאַנץ־קאַמער האָט נעכטען דערהאַל־טען פון פינאַנץ־מיניסטעריום אַ מיטטיילונג וועגען די ענדערונגען אין דער פעראָרדנונג פון פיהרען האַנדעלס ביכער, וואָס האָט פאַר דעם סוחרטום אַ גרויסע בעדייטונג.

פאַר ריכטיגע האַנדעלס־ביכער זענען פער־רעכענט די ביכער, וואָס ענטשפּרעכען די פאָרשריפ־טען פון דער פעראָרדנונג. די ביכער דאַרפען גע־פיהרט ווערען אין דער פוילישער שפּראַך און אין דער פוילישער וואַליוטע. אין אַנ'אויסנאַהם קענען די ביכער אויך געפיהרט ווערען אין איינע פון די אייראָפּעאישע שפּראַכען. אין דער מיטטיילונג ווערט אויך אָנגעגעבען, וועלכע קאַטעגאָריעס האַנדעלס־און אינדוסטרי־פּאַטענטען פערפליכטען צו פיהרען האַנדעלס־ביכער.

די פעראָרדנונג געהט היינט אַריין אין קראַפט.

לאָדזער יודישער קאַמעראַל־טעאַטער

אַלטע 1־טער מאַי 2. דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאַן.

גאַסטשפּילן פון לאָדזער קאַמעראַל און קליינקונסט־טעאַטער „אררט“

קינסטל. אָנפ.: מ. בראָדערזאָן.

היינט, מיטוואָך — 2 פאָרשטעלונגען: אָנהויב 8 און 10 אין אָוונט

הנחה־בילעטען גילטיג נאָר 10 אין אָוונט

לעצטער טאָג! שמחות ביי יודען לעצטער טאָג!

די געקויפטע בילעטען אויף אַ וואָילטעטיגען צוועק זענען גילטיג נור 8 אין אָוונד.

מאָרגען, דאָנערשטאָג ווערט געגעבען אַ זעהר פּרעכטיגע רעווי פון בלויז געלעכטער א.נ.:

לאַרזלאַכט שוין ווידער!..

בעמערקונג: צום שלוס: באָמבאַסטישע רעוויע ביי טאָג אויפ'ן נייעם מאַרק

פּאַראַדיע פון לאָדזער כלל־טוער, גרויס־אינדוסטריעלער און אנד. לאָפּיטומענס

הנחה־בילעטען — גילטיג.

ר. איזראעל.

קפּערלע

א סענסאַציאָנעל־עראָטישער ראָמאַן פון דער לאָדזער ווירקליכקייט

:122

— אָט ווערט האָט ארנשטיין צו מיר דאַמאָלט ווייטער געזאָגט, ס'קען זיך אויסדרוקען, אַז איך בי'ן אַ גליקליכער מענש, איך בין זעהר רייך, איך קען מיר ערלויבען דעם גרעסטען לוקסוס, איך האָב אַ רוהיגע און גליקליכע היים, אַ פרוי און אַ טאָכטער פון וועלכע איך קלויב נחת, אין דער אמתען אָבער איז דאָס אַלץ נישט אַזוי, מיך טאַטשעט אַ וואָרם, וועלכער וועט מיך אויפרעסען לעבעדיגער־היים, מיר בעקומט גאָרנישט נישט מיין רייכטום און נישט מיין כלומרשט רוהיגע היים.

— איך האָב געפיהלט, האָט דער אַדוואָקאַט פּזשיגורסקי ווייטער דערצעהלט קאַלינסקין און גאַלוץ, אַז דער דאָזיגער אַרנשטיין איז זעהר אומגליקליך, אַז ער טראָגט אין האַרצען אַ סוד, וועל כער ער וויל אויסלאָדענען, ער וויל אַראָפּוואַרפען פון זיך די שווערע לאַסט, וועלכער ער טראָגט אויף זיך, איך האָב איהם דעריבער געבעטען ווייטער צו דערצעהלען און איהם צוגעזאָגט מיין הילף און ער האָט ווייטער דערצעהלט

— נישט שטענדיג בין איך אַזוי רייך געווען, איך בין געווען אַנ'אָרימער יונגערמאַן ווען איך האָב אָנגעהויבען צו מאַכען געשעפטען וואָס זענען כסדר געגאַנגען אַלץ בעסער און בעסער. דעמאָלט האָב איך געפיהרט אַ ליבע, אַ היסע, אַ ליידענשאַפטליכע מיט אַ מיידעל נאָך אָרימער ווי איך, אָבער עהר־ליכער און אבשטענדיגער ווי איך. מיר האָבען זיך זעהר שטאַרק געליבט און דאָס מיידעל האָט מיר גע־גלויבט אַזוי ווייט, אַז זי האָט מיר אָנפערטרויעט דאָס הייליגסטע און טייערסטע וואָס זי האָט געהאַט אין איהר לעבען — איהר לייב און אונשולד. איך ווידער בין געווען ליכטזיניג און מיסגעברויכט מיט איהר גרויסען צוטרוי, איך האָב גענאָסען פון דעם לעבען, איך האָב אויסגעטרונקען דעם ליבעס־בעכער ביז'ן דנא, איך האָב זי אומגליקליך גע־מאַכט.

— און געווען איז דאָס — האָט אַרנשטיין ווייטער דערצעהלט — גראָד אין דער צייט ווען מיינע געשעפטען האָבען זיך אָנגעהויבען ענט־וויקלען און מיר האָט אָנגעהויבען גוט צו געהען. דאָס מיידעל איז געווען גליקליך, זי האָט געטראַכט אַז זי וועט חתונה האָבען מיט מיר און מיר וועלען לעבען אַזוי ווי צוויי מענשען, וועלכע ווילען זיך קיינמאָל נישט צושיידען, און טאַקע דעמאָלט איז דאָס מיידעל גע'קומען צו מיר אַ שעהמעוודיגע און דיסקרעטע, אַ לאַנגע ווייל האָט זי נישט געקענט אָנהויבען צו רעד'ן צו מיר פאַר גרויס אויפרעגונג אפשר האָט זי זיך געשעהמט און אפשר האָט זי זיך געפרעהט, איך האָב נישט אָפּגעשאַצט איהר דער־מאָלסדיגען צושטאַנד, איך האָב זי נישט פער־שטאַנען. דעמאָלט האָט זי מיר דערצעהלט, אַז זי איז שוואַנגער, אַז זי וועט ווערען אַ מוטער פון מיין קינד, איך בין געווען שטאַרק איבערראַשט, איך האָב נישט געוואוסט וואָס איך זאָל איהר ענטפערען, אָבער די ידיעה האָט אויף מיר געמאַכט אַ שטאַר־קען איינדרוק, מיט אַמאָל איז דאָס מיידעל געוואָרען פרעמד פאַר מיר, זי האָט מיר אָנגעהויבען מיאוס צו ווערען, איך האָב זי פּשוט פיינד בעקומען, פאַר וואָס דאָס איז אַזוי האָב איך מיר אַליין נישט גע־קענט אָפּגעבען קיין חשבון, יערענפאַלס האָב איך זיך פון איהר דערווייטערט, נישט געוואָלט זי מעהר זעהען. אין דער זעלבער צייט בין איך געוואָרען אַלץ רייכער, איך האָב געפּרובט פּטור צו ווערען פון דעם מיידעל מיט געלד, איך האָב איהר פאָרגע־לעגט אַ גרויסע סומע, זי האָט זיך אָבער אָפּגעזאָגט פון געלד און מיט דעם גרעסטען פעראַכטונג אָפּגע־וואָרפען מיינע פאָרשלאָגען.

— דעמאָלס האָב איך זי איגנאָרירט אוועקגע־וואָרפען, ווי אַנ'אָפּגעטראָגענעם מלבוש, וועלכער קען שוין צו גאָרנישט צונוץ קומען, אָהן פּראָ־טעסט און אָהן אוואַנטורעס איז דאָס אונגליקליכע שוואַנגערע מיידעל פון מיר אוועק און מיך גע־לאָזען פריי, קיין שום דראָהונג, קיין שום פאָר־וואורף האָט זי צו מיר נישט געווענדעט און איז אוועק. איך האָב אַליין אַפילו נישט געוואוסט וואו־אַהין זי איז אוועקגעפאָהרען, איך בין געווען פריי. ס'איז מיר אמת לייכטער געוואָרען, אָבער איך האָב דערפיהלט אַ פוסטקייט אין האַרצען, אַ פוסט־קייט, וועלכע איך האָב ביז איצט נישט געקענט מיט גאָרנישט פערפולען.

איך האָב געפּרובט דעמאָלט זיך צו פערגעסען — האָט אַרנשטיין ווייטער דערצעהלט — מיט דעם וואָס איך האָב זיך נאָך מעהר געוואָרפען אין מיינע געשעפטען אַריין, וואָס איך האָב געוואָלט נאָך מעהר רייך ווערען. אָבער דאָס רייכטום האָט מיר קיין רוה נישט געבראַכט. דאָס געשטאַלט פון דעם אייהעלען בעשעפעניש, וועלכעס איך האָב אומגליק־ליך געמאַכט, איז מיר שטענדיג געשטאַנען פאַר די אויגען, איך האָב שטאַרק געקעמפט מיט זיך אַליין, געוואָלט פערגעסען און נישט געקענט. איך האָב נישט געקענט בערוהיגען מיין געוויסען, ביז איך האָב בעשלאָסען מיין מיידעל צוריק אויפצוזוכען, בעטען זי, אַז זי זאָל מיר מוחל זיין, געוואָלט אַז זי זאָל מיר פערגעבען די גרויסע זינד וואָס איך בי'ן בעגאַנגען בנוגע איהר. דעמאָלט איז אָבער שוין געווען צו שפּעט. איך האָב זי אין ערגעץ שוין נישט געפינען, ווי אַ שטיין אין וואַסער אַריין, זי איז פערפאַלען געוואָרען, איך האָב זיך געלאָזען קאָסטען זעהר פיל געלד, כדי זי אויסצוגעפינען, אָבער אַלע מיינע בעמיהונגען האָבען קיין שום רעזולטאַט נישט געבראַכט. דאָס מיידעל איז פער־שוואונדען געוואָרען

— פערשידענע געדאַנקען זענען מיר דאַן אַ דורך דורכ'ן קאָפּ, איך האָב געטראַכט, אַז זי איז פאַר פערצווייפלונג בעגאַנגען זעלבסטמאָרד, איך האָב ווייטער געטראַכט, אַז זי לעבט ערגעץ און הערגעט אַ פּלאַן ווי אַזוי אָן מיר נקמה צו נעמען, איך האָב דאָך נישט געקענט טראַכטען, אַז ס'זענען פערהאַן אַזעלכע מענשען, וועלכע זאָלען אָהן שום פּראָטעסטען אַראָפּשלונגען אַזאַ שרעקליכע עוולה, זאָלען אָהן מורמלען פערגעבען אַזאַ מוראַדיג פער־ברעכען, אָבער אומזיסט, איך האָב זיך גאָרנישט געקענט דערוויסען, דאָס מיידעל איז מעהר נישט געווען, איך האָב געהאַט אויסגערעכענט, אַז ווען זי וואָלט געלעבט, וואָלט שוין דאָס קינד געדאַרפט זיין אויף דער וועלט און דאָס האָט נאָך מיך מעהר געטאַטשעט, דאָס האָט נאָך מיך מעהר געטריבען צו פערצווייפלונג, איך האָב שוין איצט געדאַרפט טראַכטען וועגען צוויי נפשות; וועגען דעם מיידעל מיט איהר, דאָס הייסט מיט מיין קינד.

(פאָרטזעצונג קומט).

פאר איינאָרדנען א „מאנטא קארלא" אויף שייבלער'ס מארק

פערמשפט אויף 6 חדשים תפיסה

(א) פאַר איינאָרדנען אויף שייבלער'ס מאַרק א רולעטקע, איז דער 25־יעהריגער מיעטשיסלאַוו שאמפיליאק פערמשפט געוואָרען צו 6 חדשים תפיסה.

פון „חסד של אמת ומנחמי אבלים"

די פערוואַלטונג פון „חסד של אמת" בעט אונז צו מעלדען, אז די עלטערן, וואָס ווילען אויסמיידען די סעקציעס פון זייערע פערשטאָרבענע קינדער אין שפיטאל אננא מאריא, ווערען געבעטען גלייך ווי זיי ווערען געוואהר פון דעם אומגליק-טויט פאל רח"ל, אפילו אויך ביי נאַכט, צו מעלדען אין פעראיין פון „חסד של אמת", ווי עס ווערט גלייך אנגענומען די געהעריגע אינטערווענץ.

א גאסט מיט לעדיגע קעשענעס לעבט ווי גאט אין אדעס

און וועט זיך מוזען פערענטפערן פאר'ן גרינעם טיש

(א) אין רעסטאראן מאַניושקי 2, איז נעכטען געקומען אַנ'עלעגאַנטער יונגערמאַן און געלאָזט זיך וואוילגיין, געגעסען און געטרינקען פון כל טוב.

אַז ס'איז געקומען צו רעגולירען די רעכנונג, וואָס האָט אויסגעמאַכט אַ קיילעכדיגע סומע פון 230 זל. האָט ער געוויזען, אַז ער איז לא עליכם גאָלע אָהן אַ גראשען אין דער קעשענע.

געגען דעם „גאַסט" וועלכער האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר קאַזשמיעזש מענדעלסאָן, פון וואָלשאַנסקאַ 10, איז צוזאַמענגעשטעלט געוואָרען אַ פראָטאָקאָל.

איבערגעפאהרען אויף טויט

דורכ'ן קאנסטאנטינער טראמוויי

(ב) אויפן וועג צווישען לאָדז און קאָנסטאַנטין, האָט דער צופאָהר-טראַמוויי איבערגעפאָהרען אַנ'אומבעקאַנטען מענש אויף טויט, ביי וועלכען ס'איז נישט געפונען געוואָרען קיין שום דאָקומענטען.

מ'איז זיך משער, אז ער איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד.

באהן-מיניסטעריום נעמט צו א קאנצעסיע

פון לאָדזער מאַגיסטראַט און גיט זי איבער פריוואטן אונטערנעמער

אינטערווענץ פון וו. פרעז. ראַפּאַלסקי וועגן באהן-ליניע לאָדז-טאמאשאוו

(2) נעכטען איז וויצע-פרעז. ראַפּאַלסקי געפאָהרען קיין ווארשאַ, כדי צו אינטערווענירען אין באַהן-מיניסטעריום וועגן דעם, וואָס דאָס מיניסטעריום האָט בדעה צוצונעמען ביים לאָדזער מאַגיסטראַט די קאָנצעסיע אויף אויסצובויען די באַהן-ליניע לאָדז-טאָמאַשאָוו דורך ראָקאָטשין.

די דאָזיגע קאָנצעסיע, האָט דער לאָדזער מאַגיסטראַט בעקומען פון מיניסטעריום נאָך אין יאָהר 1920, נאָר צוליב געלד-מאַנגעל, האָט דער מאַגיסטראַט דעם פּלאַן אָפּגעלעגט.

איצט האָט דאָס מיניסטעריום בדעה צוצונעמען די קאָנצעסיע פון לאָדזער מאַגיסטראַט, און איבערצוגעבען אַ פריוואַטען אונטערנעמער. וו. פרעז. ראַפּאַלסקי קומט מאָרגען צוריק פון וואַרשאַ.

25 יאהר אויף דער יודישער ביהנע

צום 25-יעריגן יובל פון בעקאַנטן ארטיסט שלמה הערשקאָוויטש

דעם יודישען טעאַטער-עולם דערווארט אַ נייע איבעראַשונג — דער 25-יעהריגער יובילי פון דעם אין לאָדז בעליבטען ארטיסט ש ל מ ה ה ע ר ש ק א ו ו י ט ש.

שלמה הערשקאָוויטש איז דעם לאָדזער יוד. טעאַטער-עולם גוט בעקאַנט.

מיט 25 יאָהר צוריק האָט ער די ערשטע טריט געמאַכט אין לאָדזער דראַמאַטישען קרייז. נאָך דעם ערשטען אויפטריט אין גרויסען טעאַטער אַלס אַמאַטאָר, איז ער באַלד אַנגאַזשירט געוואָרען פון טיטעלמאַנ'ען, מיט וועלכען ער האָט געמאַכט אַ לענגערען טורנע איבער רוסלאַנד, וואו ער האָט געשפּילט מיט אַ גרויסען ערפאָלג.

מיר געדענקען נאָך הערשקאָוויטש'ן פון זיינע אַרויסטרעטונגען ביי זאַנדבערג'ן אין גרויסען טעאַטער. שפעטער האָבען מיר געהאַט גרויסען פון זיינע ערפאָלגען אין עסטרייך און דייטשלאַנד.

דער בעל היובל האָט אין משך פון זיינע 25 יאָהר ארבייט אויף די ברעטער פון יודישען טעאַטער מיטגעמאַכט אַלע פריידען און ליידען פון יודישען טעאַטער, און ביז'ן היינטיגען טאָג איז שלמה הערשקאָוויטש, פונקט ווי מיט 25 יאָהר צוריק, אַ פרישער, אַ מונטערער, אַ טעמפּעראַמענטפולער, און דער עולם קוויקט זיך פון זיין לעבעדיגען הומאָר און פון זיינע אויסגעצייכנעטע כאַראַקטער-טיפּען.

ווי ס'איז פאָראויסצוזעהען, וועט דער יובילי פון דעם טאַלאַנטירטען אַרטיסט שלמה הערשקאָוויטש, וועלכער קומט פאָר דעם 20-טען ד. ח אין יודישען טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע" בעזוכט ווערען פון די פילע אַנהענגער און פריינד פון יודישען טעאַטער, בפרט, וואָס צו דער יובילי-פאָרשטעלונג האָט דער ליבלינג פון לאָדזער טעאַטער-עולם דזשעק רעכטצייט און יוכבד זילבערג אַנגאַגאַזשירט דאָס שענסטע און בעסטע פון זייער רעפּערטואַרען.

אב.

Starszy Feiczer

L. Tajchner

אַלטשטאַדט 12

בעזיצט אַ 23-יעהריגע ש פ י ט א ל - פ ר א ק ט י ק אין וואַרשאַ און אין לאָדז.

נעהמט אָן קראַנקע פון אַלע ספּעציאַליטעטען אַ נ צ צ ע ן ט א ג.

פאַר אָרימע אויפנאַהמע פון 8–10 פריה נור 1 זל.

זעלבסטמארד

(2) אויף קילינסקאַ 162, איז אין איהר אייגענער וואוינונג בעגאַנגען זעלבסטמאָרד די 27 יעהריגע פרידאַ זאַמבקאָווסקאַ אין אַ שווערען צושטאַנד איז זי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

גנבות

(א) פון משה בזשאָזעס געשעפט, האָבען גנבים צוגענומען 8 שטיק סחורה אויף סוויטער'ס אין דער ווערט פון טויזענד זל.

ביי שיינדעל וויינבערג, לוצינאַ 23, האָבען גנבים צוגענומען פאַרהאַנגען און שפּיצען פאַר 2 טויזענד זל.

(2) אין גלאַגאָווסקי'ס וואוינונג, אויף שרודמיעסקאַ 82, האָבען זיך אַריינבעקומען גנבים, און צוגענומען מלבושים, וועש און אַנדערע ווערטפולע חפצים אין דער ווערט פון 5 טויזענד זל.

אפגעבריהט מיט זידיג וואסער

(א) אויף גדאַנסקאַ 76, האָט חנה גאָלדמאַן איבערגעקעהרט אויף זיך אַ טאָפּ זודיגע וואַסער און שטאַרק אָפּגעבריהט זיך דעם גאַנצען קערפּער. פאַגאָטאָוויע האָט איהר געגעבען הילף.

א דערשטיקט קינד אין א טויער

פאליציי זוכט די פערברעכערישע מוטער

(2) אין טויער, אויף פּעטריק. 79, איז געפונען געוואָרען אַ טויט קינד. ס'קינד איז געשטאָרבען פון אַ דערשטיקונג. פּאָליציי זוכט די פערברעכערישע מוטער.

ראדיא-פראגראם

מיטוואך, דעם 16 מערץ 1932

11,45 פרעסע-איבערזיכט, 11,58 צייטסיגנאַל, 12,10 גראַמאָפאָן, 3,25 פאָרלעזונג, 3,50 פאָרלעזונג, 4,10 גראַמאָפאָן, 4,20 איבערזיכט פון די נייעסטע ביכער-אויסגאַבעו, 4,40 גראַמאָפאָן, 4,55 לעקציע ענגליש. 5,10 פאָרלעזונג, 5,35 באַלעט-מוזיק, 6,50 פערשידענעס, 7,15 קאָמוניקאַט פון לאָדזער האַנדעלס-קאַמער, 7,30 רעפּערטואַר. 7,45 ראַדיאָ-פרעסע, 8,00 מוזיקאַלישער פעליעטאָן, 8,15 לייכטע מוזיק, 9,10 ליטעראַרישע פערטעל שעה, 9,25 פאָרטעפּיאַן, 9,55 פּידעלקאָנצערט, 10,35 קאָמוניקאַטען, 10,45 טראַנסמיסיעס פון אויסלענדישע סטאַציעס.

ציהונג פון דער 24-טער מלוכה-לאָטעריע 5-טע קלאס

פולע טאַבעלע פון 5-טען ציהונגס-טאָג

5000 złotych na nr 21239

Po 3000 złotych na nr nr 5656 5754 45052 125912 148520

Po 2000 złotych na nr. nr. 9880 16364 24541 37202 41285 51275 64219 86842 98230 101301 106647 112994 114435 117842 125586 134054 135463 141988 144988 144265 147881 155212 156606 158460

Po 1000 złotych na nr. nr. 2512 7106 7445 11747 20760 34160 37000 38450 40052 41680 47845 50724 51228 53815 59342 68801 78384 93055 100697 100735 100920 116811 118226 119324 124465 124629 130862 132827 134772 149464 153903 154054 156065

Po 500 zł na nr. nr. 381 1132 1558 3329 3416 5349 6617 6886 7139 7643 7008 8013 8928 9094 9673 11736 11710 12145 124270 12630 13778 15147 15242 17557 17740 20501 20721 21601 21752 23493 24009 24016 24295 25339 25426 27009 28385 29012 29534 29683 30026 30309 31399 32985 34136 35383 35795 36172 39415 40857 41376 42034 43215 43820 44580 45569 46545 47091 49063 49464 49784 50389 51202 52119 52933 54993 57922 59298 61240 61257 61716 63889 64296 60016 69582 70727 70749 73289 73392 73570 71119 74283 74624 77676 78639 79117 79272 80166 80261 83762 83812 83877 84807 85580 86178 86180 86551 86590 88256 94115 96358 96789 98122 98926 99839 99486 100095 103317 103778 105627 105619 106435 107653 112631 129017 115003 115126 115586 115683 117913 118427 119178 119792 119950 121054 112522 122549 124289 124649 124672 127670 131060 131719 132981 133363 134881 134962 136035 137029 138932 139098 140015 140280 140506 144415 145472 146083 147152 148183 150428 151092 151707 152202 153084 153975 154140 154313 155150 155980 156616 156732 156808

Po 250 złotych wygrały numery następujace:

28 40 199 207 65 300 24 45 497 567 82 651
738 826 50 945 1086 107 90 205 351 409 76 503
41 81 693 706 29 82 98 995 2133 227 75 308 20
467 78 92 517 19 24 652 712 30 800 11 45 943
74 93 3076 132 291 391 537 93 622 26 55 82 860
4010 137 53 265 345 36 429 59 87 524 612 57
756 82 870 5028 35 48 74 205 7 65 331 421 79
574 78 650 769 818 942 74 6002 86 320 33 55
94 452 539 53 80 602 38 74 727 817 27 55 95 984
7035 65 178 242 45 54 382 715 33 48 51 61 85
97 889 99 8023 42 188 237 359 79 477 550 69 625
56 725 74 847 923 9100 39 72 203 64 70 320 456
505 30 606 [illegible] 43 48 64 711 12 98 974 937 58

10002 68 109 48 239 345 82 423 24 28 34 42 96
98 533 72 626 36 38 730 970 11034 92 99 137 242
451 60 562 91 604 14 92 885 12043 197 209 44
317 514 80 972 13013 62 70 74 171 326 57 85 449
556 77 83 770 817 14010 85 122 78 299 324 80
457 90 92 509 47 78 91 616 823 79 15119 202 26
41 90 371 461 528 660 83 701 55 903 63 56 16022
38 49 247 329 67 91 494 787 851 17024 182 83
261 324 79 86 89 402 73 541 94 648 96 767 96
800 60 91 961 95 18069 104 234 90 308 449 507
74 623 77 712 72 859 66 94 919 44 58 19128 59
238 53 373 477 80 587 601 66 707 52 824 39 51
932 20077 283 301 27 45 405 30 60 81 611 743 64
65 804 36 900 49 21178 286 459 547 78 98 671 98
743 859 73 79 969 22035 37 193 220 95 374 459
619 55 862 911 27 94 23030 64 67 253 338 42 411
86 500 34 72 86 654 90 886 928 78 84 24128 48
64 77 322 523 44 63 807 38 909 36 99 25010 24
60 91 111 12 12 79 237 44 321 419 49 589 570
754 87 800 53 80 900 40 48 26086 173 91 86 313
468 610 733 50 853 65 27164 237 82 300 83 504
795 813 58 68 87 28058 132 57 89 247 91 302 12
17 51 433 48 562 740 76 837 77 935 79 29072
253 57 82 361 93 435 560 62 94 30005 76 122
215 73 323 73 425 508 616 37 57 60 794 801 60
984 31107 57 560 658 60 82 91 732 41 844 922 26
67 99 32075 95 97 115 39 62 71 202 32 364 86
454 858 904 25 68 33078 101 45 96 213 23 310
429 82 531 38 78 651 87 91 735 48 84 86 912 13
34333 40 63 415 49 505 26 82 679 92 909 35043
124 298 402 55 94 504 68 634 93 767 54 856 58
84 583 36024 28 128 40 74 205 74 88 308 435
59 789 824 37 57 92 910 88 37261 93 453 582 753
834 49 56 915 54 77 38181 219 369 75 591 732
843 935 39089 142 99 232 391 91 524 712 78 806
40079 113 53 58 439 543 672 812 94 901 22 29
41058 179 223 98 448 79 90 96 541 92 698 73 851
75 955 42082 135 343 427 83 93 515 95 865 93
43133 58 71 201 9 387 411 14 535 670 747 55 898
912 44076 77 88 103 13 36 48 340 418 82 547 74
659 763 76 956 45031 208 31 59 71 376 90 453
98 519 601 34 65 82 836 44 949 53 46033 106 31
81 349 483 95 522 23 642 883 908 47028 33 41
140 217 74 92 591 651 68 869 917 48000 27 76 159
46 66 302 13 79 97 449 50 78 542 655 712 26 59
91 108 957 49055 56 146 249 311 97 462 503 56 93
602 60 90 704 47 811 95 96 50070 112 360 431
50 66 530 95 871 83 51001 88 113 33 234 448 538
90 742 53 905 7 26 52034 48 277 383 98 685 714 16
819 53007 58 121 29 391 99 417 521 791 886 958
59 67 73 93 54076 143 59 205 301 487 511 611 27
62 811 33 908 88 94 55144 204 497 702 11 90 884
998 56014 74 79 150 524 648 82 729 55 90 950
57048 108 40 373 431 37 44 65 524 718 803 9 69
58205 69 371 476 553 605 80 754 80 824 35 89
929 32 79 59036 157 75 241 346 71 81 485 538
87 90 600 22 68 84 854 85 973 92 94

60195 97 215 38 63 79 96 310 12 479 87 94
652 57 782 960 61007 35 77 86 94 173 56 263 83
319 459 574 88 660 61 770 840 952 81 62000 12
115 386 409 549 70 668 774 79 828 54 65 69 912
53 75 63029 140 83 247 337 400 4 71 578 613 23
36 37 752 837 96 963 85 64027 186 208 82 345
61 67 459 570 609 36 67 713 67 74 77 965 65153
78 89 265 69 438 50 523 724 816 78 98 66074
84 268 75 319 59 427 63 513 63 83 674 713 83
856 67006 200 41 405 572 616 23 36 701 6 43 805
939 61 68038 63 73 184 280 354 59 401 86 524
38 89 684 711 15 96 827 945 69064 154 316 424
35 69 94 610 93 752 67 961 77 70097 132 54 73
83 347 52 443 610 84 716 64 842 915 47 69 71019
100 43 417 99 687 787 839 90 954 72383 418 27
531 619 27 54 701 83 86 94 968 73104 44 74 216
490 538 661 738 67 78 845 992 97 74076 139 72 79
201 31 452 78 512 625 88 713 95 837 52 915 75025
169 86 236 57 327 53 46 462 530 606 878 76192
230 653 831 95 910 77122 69 222 309 421 517 27
657 728 803 77 914 64 73 74 78003 19 43 128 29
239 492 504 743 875 939 79055 120 329 472 556
63 80 634 730 81 893 80050 107 234 70 326 60 511
724 841 42 909 81048 59 437 522 615 741 909 33
82004 105 39 49 312 46 401 4 79 652 76 739 96
805 85 985 83001 72 226 61 69 423 570 78 91 782
839 928 37 72 84015 52 64 84 137 69 257 314 485
87 618 34 717 817 940 55 85118 89 251 82 335
70 413 25 82 98 674 98 730 902 98 86003 31 191
322 93 568 69 73 80 660 819 38 48 90 969 71 87059
172 224 70 312 47 92 401 23 546 669 731 829 902
37 88033 85 88 150 69 72 337 50 54 408 43 51
562 624 43 62 93 866 87 910 73 89057 292 325
84 551 611 93 711 830 66 953 78 99
90070 144 287 469 655 731 842 52 91044 171
235 78 84 338 454 536 743 82 840 963 92015 104
66 99 246 91 380 400 64 568 600 84 790 843 908
93010 177 243 411 45 504 746 876 935 94 94020
144 524 36 87 684 98 726 804 12 954 79 95036
10 175 263 300 53 81 87 603 51 96 759 846 82 96135
36 62 97 262 85 461 690 750 90 837 61 78 84 948
97153 234 360 439 532 60 647 57 787 94 971 79
91 98013 478 537 77 762 933 34 99043 138 43 210
326 45 650 99 968 100086 150 72 217 22 69 419
84 538 82 617 52 66 741 66 85 822 72 75 93 968
101009 177 88 223 358 447 502 36 91 648 731 37
98 942 102059 62 66 185 98 233 39 55 75 79 86
400 21 526 685 942 69 103023 260 560 712 41 74
812 47 65 935 104182 99 293 326 35 95 628 69 85
839 913 36 40 105155 78 213 325 34 71 79 94 97
534 601 45 74 740 43 859 93 98 106004 120 39
62 233 78 82 327 72 430 81 97 521 57 678 701 70
809 40 90 905 107067 134 238 39 314 420 37 99
527 28 41 78 654 731 822 39 70 73 958 108144
54 260 381 671 701 22 31 856 74 109083 170 75 203
362 407 541 655 860 69 80 934 73 110056 77 104
210 370 97 442 555 58 667 715 48 896 958 111040

51 58 94 115 20 33 81 355 423 28 43 578 70 636
701 16 924 112069 137 75 279 91 433 38 78 91
526 32 77 660 91 96 113009 290 374 98 485 592
625 708 816 81 114011 203 87 350 60 402 32 31
613 29 722 40 811 921 54 115008 161 79 205 3
71 495 507 72 76 606 862 938 47 116030 70 110 32
230 358 481 568 639 66 81 99 753 933 51 117097
173 93 220 70 307 429 31 60 96 546 612 707 908
91 118010 11 36 43 68 119 43 60 99 267 87 317
61 434 564 87 695 759 804 119052 61 185 90 201
62 302 539 68 694 806 12 996
120088 109 10 65 76 236 41 76 438 97 519 57
648 67 781 89 85 164 68 916 121025 32 52 107 215
50 306 28 30 87 464 504 14 30 97 685 734 122005
148 242 302 474 99 522 43 69 633 739 84 859 91
123084 89 99 137 59 84 86 99 299 307 44 97 513
21 30 604 28 752 79 892 925 124045 60 103 455
63 69 84 609 725 86 972 78 85 125022 85 145 69
217 28 93 511 96 740 53 68 865 93 935 126080 81
131 44 74 86 343 519 659 718 71 92 901 33 87
127020 38 106 62 218 36 68 81 90 417 33 505
12 622 74 837 80 94 978 128025 33 136 49 70 216
17 50 345 408 534 603 701 818 22 927 129047 159
233 328 430 62 63 76 563 94 647 55 79 712 90
807 912 130032 52 198 217 435 41 506 91 626 89
710 38 47 806 131005 72 90 124 200 449 65 344
65 606 703 829 41 917 30 86 132054 160 81 385 99
425 87 697 718 54 867 910 32 33 64 133380 421
545 93 660 762 85 87 817 962 134093 293 303 35
41 49 95 643 98 774 135087 216 311 345 52 617
748 136029 45 289 313 97 430 503 94 609 72 97
738 44 47 55 72 812 70 81 971 82 137030 257 33
434 72 5446 58 59 99 614 94 716 80 854 966 87
138048 69 76 112 33 47 82 221 62 67 95 340 69
422 842 70 83 908 139010 15 36 48 145 56 73
229 456 581 82 98 657 71 707 14 36 77 84 886 923
140007 143 200 1 13 28 54 322 59 83 492 534 767
807 18 98 943 141000 14 146 67 86 206 20 37
70 356 456 714 824 37 82 929 65 142008 9 47 133
92 254 358 486 529 36 84 600 67 786 97 818 31
988 92 143099 119 249 52 385 431 87 541 54 86
622 95 737 58 75 908 24 49 53 63 144339 70 490
589 93 609 36 61 770 835 927 145088 91 140 380
402 13 16 501 13 53 634 736 78 823 92 98 917
35 78 146115 40 278 99 361 92 405 26 528 615 18
27 65 711 895 97 147086 99 141 220 91 302 32 65 81
522 75 710 32 34 821 33 78 931 148024 138 65 333
49 80 89 450 75 678 719 89 847 939 42 57 149271
356 402 86 639 724 68 86 907 61 64 82
150019 63 80 265 332 51 463 66 95 609 701 20
75 930 32 42 50 151004 16 85 89 90 18 71 296
416 619 780 89 811 43 152003 26 27 51 57 197
43 82 271 302 15 494 540 91 96 654 58 710 30 40
846 50 916 45 153054 72 109 23 305 84 512 18 55
63 98 632 57 88 705 828 37 919 63 154093 143
61 325 46 69 495 520 37 688723 57 983 155022 29
139 272 355 432 50 66 569 609 32 736 809 901 33
156115 72 88 275 81 339 420 543 635 44 921 73
157137 74 252 355 62 414 94 95 871 922 158020
316 20 76 525 78 98 774 96 901 95 159169 213 31
55 87 308 45 68 408 553 61 85 623 740 71 842
62 72 946 52 67

קלאנג-קינאָ-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!
גרויסער דאפעלטער פראגראם:
1) 100-פראצענטיגער פוילישער רערעדיגער פילם לויט דער ערצעהלונג פון Józef Konrad Korzeniowski „דער נצחון"

דער געפערליכער גן-עדן

אין די הויפט-ראָלען:
Samborski, Brodzisz, Malicka.

2) **דער טאַנץ צווישען הערצער**
מיט **JOAN GRAWFORD** אין דער הויפטראָלע.
נעכסטער פראגראם: „מאראסא"

דער זאל איז גוט בעהייצט.
אנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג 12 בייטאָג.

יעדער איינציגער
האט זיך איבערציינגט, אז פאר
מעבעל
דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גארדעראָבען או"וו
צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאַן שטנקעוויטש 23
טעלעפאָן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

ליטשניצע
פון דאקטוירים - ספעציאליסטען
11 בזשעזשינער 11
טעלעפאָן 137-63
ס'נעהמען אָן דאָקטוירים פון אלע ספעציאליטעטען
וואלינסקי, זאלצוואסער, לוביטש
סלאבאדסקי, קערשנער, שיפמאן,
שמירגעלד, שמערלאווסקי
ווי אויך וויזיטען אין שטאט.
עלעקטריזאציע, אנאליזען, דענטיסטישער קאבינעט
צאהן-ארצט לאזשינסקא-סטאראפאלסקא
א בעראטונג ביים אויגען-דאָקטאָר נאָר 3 זל.

DR. MED. J. LUBICZ
כירורג-ארטאפעדע
פאלודניאַווא 9, טעל. 183-17
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראצאווניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: חקלארטעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גארסעטען א. אז. וו.
נעהמט אָן פון 2.30 ביז 4.03 נאכמיטאג.

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אָן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, וויילדער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאַ און עס פאלט ארויין דעם בוך אונז דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל גענענד הייל-כאנדראַשיען אויסגעצייכענט גוט דורך נייעסטע פראפעסאָרען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דימיטען פראפעסאָר
דאָקטאָר בראָכורעתיגע בעזונגעזיגע דעם שטערסטען און געפעהרליכסטע בראך, אויך פאר הויקערדיגע מיט הייל-גארטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פוס און פלאַט-פוס ספעציעלע איינלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען, פאר די גרעסטע קראנקע אדערן. עמפפאַנגס פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אוונט
ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסאָרען: פראפ. ד"ר באראנטש, פראפ. דר. י. מאריש-לער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.
מיר נעהמען אויך אן מערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיין הערצליכסטען דאנק דעם ה' ד"ר. י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואו משאנסקא 10 פאר זיין הירקזאט פערלעגען מיר אנ'ארטאפעדישען באנדאזש אויף מיין בויך-ברוך. כ'בין געווען זעהר קראנק, כ'האב אפט געהאט רעפטור-אטאקען און יעצט פיהל איך מיך זעהר גוט און מיין דעריבער בענטשען דעם ה' דיר. ראפאפארט.
אסתר שרייבוים. זשעלאנא 34a.

שאקאלאד
צוקערוואַרג פון זעמטליכע פירמעס
נייעסטע סאָרטען צו די נידריגסטע פרייזען
עמפפעהלט
1629
„Espero" Łódź, Zielona 1.

אכטונג!
ה"ה שניידער-מייסטער, גאלאנטעריע-סוחרים און קאנפעקציאנערען!
דערמיט מאך איך בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז איך האב ערעפענט א נייע געשעפט פון זעמטליכע
שניידער-צודאטען און גאלאנטעריע
אויף באוואמיעסקא 16 פראנט
און עמפפעהל:

וויקטאָריא, בעק,	וואטאלין,
ערמעל-סאטין,	גומי-בענדער,
קלאט און קארמען,	שטאפ-ביינועל,
קראוזע און זשאגעט,	אלעראַרט גארן,
פערש. לייוונט,	אלערליי קנעפ,
וולאשאנקע, מושלין,	זיידענע מאשמא,
אטלאס און ראדאמע,	מאשין-און האנד-זייד
קאמגארן-סאטין,	פאדפינקעס א.ז.וו.

קאנקורענץ-פרייזען!
מיט אכטונג **א. וויגאדבי**
לאדז, נאַוואָמיעסקא 16, פראנט

ליכער
אויף דער מאשין
ווערען אויסגענייט
שרודמיעסקא 8

Dr. med. STUPEL
Ordynator-Roentgenolog Szpitala Miejskiego
האט בעניים די אויפנאהמען אין רענטגענאלאגיע אין דער לעמשניצע זגערזשער 17 פון 12—6 נאכמ. זונטאג פון 12 — 2 מיטאג.
אין ווענערישע קראנקהייטען אין דער היים אויף מליטשאשקיעגא 12 (שקארנא) טעל. 28-118
פון 7—9 אוונט, זונטאג פון 4—6 נאכמ.

Dr. med. REICHER
פאלודניאַווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג
נעהמט אָן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אוונט
זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

ליטשנצע
פאר
גראפישע אנשטאלטען
דרוקערייען און פערלאגען
עמפפעהלט
די איינציגע אידישע צינקאגראפיע אין לאדז
„גצלוקס"
טי-צענקעוויטשא
104
טעל.: 241-24

שירמען
מיט פאריזער שרינדען
ווי אויך פערטיגע שיטלען
ווערען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט
צו ביליגע פרייזען
-- און אנדולאציע --
ביי קערש, סקווערנאווא 15
לינקע אפיצינע, 1-טער שטאק.

קליינע אנאנסען

פרייז פון אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

וויכטיג פאר מחותנים! געלעגענהייטליך איבערצוגעבען 2 ערשטקלאסיגע שלאפצימער פון אויסלענדישע פארנירען, ערשטקלאסיגע שעהנע ארבייט. ביליגער ווי האלבע פרייזען, ווי אויך ענצעלנע מעבעל-שטיק. קומט און איבערצייגט אייך! זגערזשער 62, ביי ה. פריינדליך. צו ערפאהרען זגערזשער 62 אדער 49.

וויכטיג פאר שמאטע-הענדלער, הערינג-הענדלער און האנדוועבער-שטיל. עס איז אוועקצוגעבען א געבויטע רעמיזע אויף 11/7 מיט א געמויערטען קעלער. א גרויסע שטוב אויף זעהר ביליג דירה-געלד און נידריג אבטרעט-געלד. צו ערפאהרען זגערזשער 62 אדער 49, ביי ה' פריינדליך.

לאקאלען

צו פערדינגען א שטוב מיט א קיך זאוואדזקא-גאס 10, וואוינונג 22.
1728

צו דינגען און פערדינגען פערשידענע וואוינונגען אין אלטע און אין נייע הייזער מיט אלע בעקוועמליכקייטען אויף מאנאטליכע דירה-געלד. געוועלבער, געשעפטס- און פאבריקס-לאקאלען, מעבלירטע צימערן, הייזער, ווילעס, פלעצער פון פערשידענע פרייזען. יעדער קויפט און פערקויפט נאר דורך דער ביורא „לאקים", וואס ערלעדיגט פינקטליך און סאליד. אינהאבער יוסף קארמעסער און קאמפ. אינפארמאציעס אהן בעלוינונג. פיעטריקאווער 62, פראנט, 2. שטאק, טעל. 166-15. טעטיג פון 8 פריה ביז 8 אוונט.

עס איז נויטיג

א שטעפער-נייהער ווערט באלד געברויכט ביי אדערבערג, פאמארסקא 3.
1726

ס'ווערט געזוכט א לערן-יונגעל צו דאמען-שניידער גערשאנאוויטש, טראוגיטא 8.
1731

עס איז נויטיג א קוואליפיצירטער טאמבוירירער-געזעלען. אדרעס צו ערפאהרען אין אדמ. פון דער צייטונג.
1734

פערשידענעס

איך וויל קויפען א גענוצטע גרעמפעל-מאשין. אפערטען אין אדמ. אונטער „גרעמפעל".
1725

א פראצעסט אויף 100 זל. איז פערלוירען געגאנגען. אויסשטעלער י. זאריינסקי. אבצוגעבען געגען בעלוינונג ביי שייבע, 11-טען ליסטאפאד 25.
1724

ביטעס, סקארגעס, אפעלאציעס, רעקורסען צו דער געריכטס-מאכט, אדמיניסטראציע און סקארבאווע רעדאגירט א דיפלאמירטער רעכטסקאנסולענט אין ביורא „עלעא" פיעטריקאווער 79, טעל. 16 217

א פראקטיצירטער בוכהאלטער, א ארטאדאקסישער יוד, געארבייט פיל יאהרען אין געשעפטען און אויך אין בענק, היינט צוליב רעדוקציע אהן פאסטען, זוכט בעשעפטיגונג ביי בוכפיהרונג. -- אדרעס צו ערפאהרען אין „נייעם פאלקסבלאט" פאר „ב".
1713

אויטאגענישע שווייסונגען
מעטאל-בעארבייטונגען
שלאסעריי-ארבייטען
מאשינען-טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13
(רוג זאכאדניא)

Dr. med. Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-
און גשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 21-245
נעהמט אָן פון 8—9.30 פריה, פון 12.30—1.30 נאכמ. און פון 5 ביז 9 אוונט. זונטאג פון 9 ביז 1 בייטאג.
דאמען בעזונדער ווארטע-זאל.

Dr. Z. Rakowski
ספעציאליסט פאר אויערען, נאז, האלז
און לונגען-קראנקהייטען
11-טען ליסטאפאד 9
קאנסטאנטינער טעלעפאן 81-127
אפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אָן אין לעמשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11

Dr. med.
W. Eychner
אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4
(נעבן קינא „טשאריי") טעל. 72-134
נעהמט אן פון $2\frac{1}{2}$ — 4 און פון 7 — 8 אוונט

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריז-אבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד. רייטלער-סוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאכאוו
כירורגישע אפטיילונגפון ד"ר מעד. ט. סאנטאר.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקע, און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערוועז-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.
-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט. --
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ נעמט-אָן א פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
- בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. -
וויזיט 3 זל.

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט אפטראגען א היים אויף דער פראווינץ 6—8 זל. א חודש אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן אינהאלט און טערמינען די אנאנסען אין דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

אנאנסען-פרייז: פאר'ן מעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ 60— „ „ „ 4 „
נאך'ן מעקסט—12 „ „ „ 18— „ „ „ 8 „
[illegible] דער שורה 50 פראצ. טייערער. אויפ. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Braustowski i D. Ziłberberg.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 25.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman